

VIII. évfolyam 13. szám
2007. november 30.

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
hallgatóinak és
közalkalmazottainak lapja

Egyetemünk napja

→ Kitüntetéses PhD doktort avattak:
Kóczyán Kristóf

→ Fókuszban a kardiológia

Lapszámunk tartalmából

Doctor Honoris Causa kitüntettek

Idén nyolc professzor vette át a Semmelweis Egyetem tiszteletbeli doktori címét. Röviden e lapszámunkban olvashatnak róluk, részletes méltatásukat megtalálják e lapszámunk webes cikkei között

Bio-medicinális kihívások előtt

Clemens Sorg professzor a nemrégiben önállóvá vált Innsbrucki Orvosi Egyetem rektoraként hivatalba lépésének első napjától fogva erősítette a Semmelweis Egyetemmel már fennálló kapcsolatát. Erről beszélt lapunknak az ausztriai orvosegyetem rektora. Ugyanezen az oldalon olvashatnak **Neculai Krisztina** PhD hallgatóról, aki vendégkutatóként már megismerkedett az ottani Pszichiátria Klinikával

EAPCP igazgatók az I. Patológiai Intézetben

Az európai egyetemek patológiai intézeteinek igazgatói és a patológus rezidensképzést irányítók (European Association of Pathology Chairs and Residency Program Directors, EAPCP) második összejövetelére (az első tavaly Lausanne-ban rendezték) október 19-20-án került sor az I. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben (**Kopper László** írása)

Az adottságokkal élni felelősség

Mindig naprakész a szakmapolitika kérdéseiben, remek ötletei vannak a közösségi programok szervezéséhez, utazási tanácsokban sem szenved hiányt **Kóczyán Kristóf** gyógyszerész, aki kitüntetéses doktori címet kapott az egyetemi Dies Academicus ünnepi keretében rendezett avatáson, őt látják a felső címlapképen (Fotó: D. Kiss Balázs)

Bekukkantunk az óvodánkba

Aligha véletlen, hogy az „Élég – Nők az egészséges életmóddért” program közelmúltbeli sajtótájékoztatóját, egyetemünk óvodájában tartották. Ezen intézményünknek ugyanis pedagógiai szakmai berkekben, s szélesebb körben is igen jó híre van.

Kardiológiai Központ – Kardiológiai Tanszék

Az elmúlt években a nemzetközi ajánlások alapelemévé vált – és lett mindenki számára elérhető – a koszorúér-betegség invazív kezelése, a percutan coronaria intervencio (PCI). Nem volt ez mindig így. Az invazív kardiológiai hazai terjedésével párhuzamosan fejlődött az egyetem Kardiológiai Központja is. A címlapon lent a Cardiovascularis Központban **Merkely Béla**, **Becker Dávid**, **Kiss Orsolya**, **Háda Beatrix** vezető főnővér és **Tulassay Tivadar** látható

Egyetemi gyógyszerterder: ismételten jelentős megtakarítás

A gyógyszerterder biztosítja, hogy az adott hatóanyagból a legkedvezőbb árú gyógyszert, a legjobb árkonfidiókat (legalacsonyabb ár, legnagyobb fizetési határidő) kínálják a kórházoktól kezdve a háztartásokig. Ezen eljárás a nagykereskedelmi árhoz képest 31,2%-os, 908,5 millió forintot kedvezményt jelent az egyetemnek

Sürgősségi orvostan – új szemlélettel

Az őszi szemeszter egyik szenciájának számított az ötödikes orvostanhallgatók számára kötelezőként bevezetett tantárgy, a sürgősségi orvostan-oxológia. Ez a kezdeményezés szervesen illeszkedik a szóban forgó diszciplinának a jövőben nagyobb teret szánó egyetemi elképzeléshez

Aki megtalálta helyét a TF-en

Rövidesen PhD doktori cím kerül **Kneffel Zsuzsanna** egyetemi adjunktus neve mögé. A TF Egészségtudományi és Sportorvosi Tanszékének fiatal oktatóját még disszertációjának nyilvános megvédése előtt kérdeztük kutatásairól, a tanításról, a sportról és egy másik kedvteléséről

Tűzvédelmi fejlesztések a NET-ben

A Nagyvárad téri Elméleti Tömb közelmúltbeli felújítása, átalakítása után időszerűvé vált a mintegy 30 éves toronyépület tűzvédelmének korszerűsítése is. A több ütemben folyó munkáról **Major László** biztonságtechnikai főosztályvezetőtől informálódunk.

Csak weben olvasható cikkeink

A Semmelweis Emlékérem kitüntetettje – dr. Freund Tamás professzor méltatása

Szél Ágoston professzor ünnepi beszéde

A Dies Academicus ünnepség keretében zajlott PhD doktorok avatása alkalmából. Szél professzor a Doktori Tanács elnöke.

A Baráti Körben történt

Temetői séta, valamint Relikviák és mai gondok címmel beszámolót olvashatnak a szeptemberi összejövetelről

Történeti séta a belső tömbben

Juhász-Nagy Sándorra emlékezünk

Szervátültetettek XVI. Világjátéka Bangkokban

2007 jubileumi év a szervátültetett sportolók életében. Három évfordulót ünnepelünk: 20 éves a magyar szervátültetettek sportja – 1987-ben alakult az első magyar szervátültetettek tömörítő egyesület **Székel György** vezetésével – 20 évvel ezelőtt vett részt először magyar delegáció a VII. Szervátültetettek Világjátékán Innsbruckban, és 20 éves a World Transplant Games Federation, a Szervátültetettek Világjátékának Szövetsége. **Berente Judit** írása.

Hírek, események csak weben

Hátlapon: Semmelweis Kiadó fizetett hirdetése

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi-, Egészségtudományi-, Fogorvostudományi-, Gyógyszerésztudományi-, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik kéthetente – ISSN 1586-6904

A szerkesztőbizottság elnöke és felelős kiadó: **Dr. Donáth Tibor** professzor (Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstan Intézet, 1094 Bp., Tüzlő u. 58.) e-mail: donath@ana.sote.hu, telefon: 215-6920/3645

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** – telefon: 06-20-825-9747, e-mail: ujsag@bkt.sote.hu
Szerkesztőség: 1085 Bp., Rökk Szilárd u. 13., telefon/fax: 267-61-66 (üzenetrögzítővel)

A szerkesztőbizottság tagjai: **Dr. Voszka István** (ÁOK) T.: 4063, **Plichta Anikó** (EFK) T.: 486-5910, **Dr. Donáth Tibor** (FOK) T.: 3645, **Bubenjak Máté** (GYOK) T.: 3073, **Végh László** (TF) T.: 487-9215, **Kún Éva** T.: 06-30-269-6302, **Márton Emőke** (DI) T.: 5286, **Dr. Szabóné Balogh Clarissa** (KK) T.: 5263, **Kaszap Balázs** T.: 3922, **Dr. Jákó Kinga** (SMIF) T.: 5247, **Kormos Andrea** (GFI) T.: 5247

Tördelés és web: **Szeberényi Ferenc** – Nyomdai munka: **Bodon Attila**
Full text internetes változat: <http://www.ujsag.sote.hu>, felelős: **Dr. Altdorfer Károly**

www.ujsag.sote.hu

Napunk

Épp mikorra elporoszkáltak a falevelek, mikor az őszi már majdnem-győztes inváziót indít a jökevek ellen, szóval mikorra éppen elfárad az esztendő, s már készül megadni magát az influenza vírusoknak, egyszer csak felült a fejét az egyetemi rendezvényáradat. Szinte minden egyszerre történik. Kezdődik a jubilánsok ünneplésével, az egyetemi tudományos rendezvényekkel, folytatódik a tiszteletbeli doktori címek átadásával, amit hamar követ a Dies Academicus, az egyetemi nap, amin magát ünnepli az egyetem. Emlékezés az alapításra, az 1635-ös november 13-i napra, melyen Pázmány Péter bíboros, hercegprímás, esztergomi érsek Nagyszombat városában egyetemet alapított. Ez a nap nemcsak a miénk, hanem az Eötvös Loránd Tudományegyetemé is, közös ágról fakad a két utódegyetem. A 300. évforduló alkalmából törvény rendelkezett (1935. évi V. törvénycikk) elsőül arról, hogy a kibocsátásra kerülő kétpengős ezüstérmék közül ötvenezer darab a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem háromszázéves évfordulóját megőrkítő érme legyen. Ebben az évben ajándékozta az állam az egyetemnek a csillagvizsgálót, a Budapesti Földrendési Observatóriumot mindennemű tudományos és egyéb felszereléseivel együtt, azután hosszan sorolja a törvény azon ingatlanok helyrajzi számát, amelyeket az évforduló kapcsán Budapest székesfőváros dunabalparti részén az államkincstár tulajdonából diákjóléti, illetőleg művelődési intézmények létesítése céljából a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemnek ajándékoz. A következő paragrafus arról rendelkezik, hogy az ajándékba adott ingatlanokon kívül a törvényi rendelkezés által mindazon épületeket az egyetem tulajdonába adja, amelyeket azon idő szerint használt, ráadásul illetékmentes telekkönyvi bejegyzés mellett. Ezt olvasva rögtön eszembe jutott a most készülő törvény, amely mindezek ellenkezőjéről kíván rendelkezni: a már állami tulajdonba visszavett egyetemi ingatlanok kezelői jogát is el akarja venni az egyetemektől. Már csak arra vagyok kíváncsi, marad-e esély újabb háromszáz év múltán visszakapni legalább töredékét annak, ami a magyar tudományé, az egyetemé volt hajdan?

Tolnai Kata

Meghívás karácsonyi ünnepségre

Egyetemünk vezetői, szakszervezete és Közal-kalmazotti Tanácsa szeretettel meghívja Önt és családját **december 17-én 16 órakor** a Nagyvárad téri Elméleti Tömb Dísztermében tartandó egyetemi karácsonyi ünnepségre. Fővédnök: **Tulassay Tivadar** rektor. Fellép: **Fővász Irén** Emerton-díjas énekes, **Óze Áron** Jászai-díjas színművész és az ELTE Néptáncgyűttes. A belépés díjtalan.

További információ: SOTESZ, 1094 Ferenc tér 15., telefon: 215-3311/3804-es mellék.

Dies Academicus 2007

Tradíciókhoz híven ünnepeltük egyetemünk fennállásának 238. évfordulóját november 10-én a NET Disztermében. Intézményünk életének e jeles eseményére eljött és mindvégig jelen volt **Sólyom László** köztársasági elnök, a vendégek között üdvözölhettük **Manherz Károlyt**, az Oktatási és Kulturális Minisztérium államtitkárát, **Szabó Gábort**, a Szegedi Tudományegyetem és **Kopek Gábort**, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem rektorát, továbbá **Michaletzky Györgyöt**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem dékánját, valamint **Kapronczay Károlyt**, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár főigazgatója.

Fotó: D. Kiss Balázs

■ A Gyógyszerészi Kémiai Intézet végzett PhD hallgatói az intézet igazgatójával: **Boros Miklós**, **Szegvári Dávid**, **Noszál Béla**, **Kóczián Kristóf**, **Kovács Zsuzsanna** és **Béni Szabolcs**

A megjelentek üdvözlése után prof. dr. **Tulassay Tivadar** rektor megnyitotta a Szenátus ünnepi ülését, melyen elsőként a PhD-fokozatú doktorok avatására került sor. Ahogy prof. dr. **Szél Ágoston**, a Doktori Tanács elnöke ismertette, az idén 104 jelölt fejezte be doktori munkáját, közülük egy, **Kóczián Kristóf** (cikk a 7. oldalon) kitüntetéssel, 89-en summa cum laude, 14-en cum laude, további egy hallgató pedig rite minősítéssel. Az avatási kérelmet, majd az eskü és a diploma átvétele utáni köszönetet társai nevében **Reiniger Lilla** tolmácsolta.

Kiváló PhD oktatók

A doktorra fogadás ceremóniáját a 2003 óta hagyománnyá vált „Kiváló PhD oktató” kitüntetés átadása követte. A díjat az idén,

Fotó: D. Kiss Balázs

■ **Tulassay Tivadar** rektor és **Szél Ágoston**, a Doktori Tanács elnöke fogadta **Sólyom László** köztársasági elnököt (középen), aki ismét kitüntetéses PhD doktort avatott egyetemünkön

felidézte a 28 éves korában tragikusan elhunyt doktorandusz, ifjabb dr. **Farkas Zsolt Gyula** sajnálatosan rövidre sikerült életútját, és az ő emlékét őrző „Veritas et Virtus Alapítvány” kuratóriumi elnökeként átadta a díjakat az ez évi pályázatnyerteseknek: **Dezső Katalinnak** és **Sármán Balázsnak**.

Az ünnepi ülés második felében, a karok felterjesztése és a Szenátus döntése alapján, Címzetes Egyetemi Tanári címben részesült dr. **Rihmer Zoltán**, az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet osztályvezető főorvo-

sa, és Egyetemi Magántanári címet kapott dr. **Veres Róbert**, az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet osztályvezető főorvosa. Címzetes Egyetemi Docensi oklevelet hárman vehettek át az egyetem rektorától: dr. **Bakonyi Tibor**, a Semmelweis Egyetem Doktori Iskolájának előadója, a sportmenedzsment szak rendszeres előadója, dr. **Borbély Attila**, a Szolnoki Főiskola Kommunikáció és Menedzsment Tanszékének főiskolai docense, valamint dr. **Sídó Zoltán**, a Magyar Honvédség dr. Radó György Központi Honvédkórház Kardiológiai Osztályának vezető főorvosa.

Hárman kaptak egyenértékű első díjat a Babics Antal Alapítvány pályázatán: **Szász Attila Marcell** doktorandusz (aki a II. sz. Patológiai Intézetben végzi kutatómunkáját), dr. **Szendrói Attila** (Urológiai Klinika) és

dr. **Lotz Gábor** (II. sz. Patológiai Intézet). Az emlékérmeket prof. dr. **Romics Imre** kuratóriumi elnök adta át.

A kitüntetetteket köszöntve rektor úr búcsúzott el a jelenlévőktől. Az ünnepséget **Márton Emőke**, a Doktori Tanács Titkárságának vezetője celebrálta, s hárfajátékával **Dóczy Veronika** PhD hallgató tette még emlékezetesebbé.

-ó. a.-

(Dr. Szél Ágoston köszöntő beszédét az újság csak webes cikkei között olvashatják.)

■ Első pillantás az oklevélre

immár ötödik alkalommal, kiérdemlő egyetemi tanárok: **Földesiné dr. Szabó Gyöngyi** (Sporttudományok Doktori Iskola), dr. **Sarkadi Balázs** (Molekuláris orvostudományok Doktori Iskola), továbbá a közelmúltban elhunyt dr. **Juhász-Nagy Sándor** (Elméleti orvostudományok Doktori Iskola), kinek posztumusz elismerését lánya, **Juhász-Nagy Ágnes** vette át. (Csak weben olvasható cikkeink egyikével emlékezünk a professzorra. A másik két kitüntetettől későbbi lapszámunkban olvashatnak.) A doktori képzésben kiemelkedő teljesítményt nyújtó oktatókat Szél professzor méltatta, aki ezután

Idén avatott PhD doktorok

Alexopoulos Antonis
Balog Piroska
Balogh Katalin
Balogh Judit
Baranyai Réka
Barta Adrienn
Béni Szabolcs
Birkás Emma
Bíró Ágota
Bokodi Géza Miklós
Borbás Tímea
Boros Miklós
Böcskei Csaba
Bratinsák András
Buzás György
Czegle Ibolya
Czobor Pál
Dancs Henriette
Demeter Kornél
Dénes Ádám
Dénes Zoltán
Derzbach László
Dohán Orsolya
Dósa Edit
Dósek Ágoston
Egyeki Marianna

Fuszek Péter
Fügedi Balázs
Gál Andrea
Gani Bajraktari
Garagiola Umberto
Gombos Katalin
Harmath Ágnes Éva
Hauser Péter
Hegedűs Márton
Hitre Erika
Hruska Anett
Igyártó Botond-Zoltán
Jelinek Ivett
Kakasy András
Kalmár Lajos
Károly Éva
Kereszturi Éva
Kisfalvi István
Kóczián Kristóf
Kocsis László
Kokovay Ágnes
Kovács Gábor László
Kovács Zsuzsanna
Laczkó Rozália
Láng Orsolya
Lázár Levente

Lengyel György
Likó István
Majnik Judit
Majoros Attila
Mandl Péter
Margittai Éva
Máthé Miklós
Máthé Zoltán
Mátyás Ferenc
Mészáros Szilvia
Mikics Éva
Molvarec Attila
Nagy Gyula Richárd
Nagy Katalin
Oroszlán Melinda
Ostoros Gyula
Ökrös Csaba
Palkonyai Éva
Pászthy Bea
Petrohai Ágnes
Polgár Orsolya
Póti Zsuzsanna
Rapavi Erika
Reiniger Lilla
Rózsa J. Balázs
Rudas Gábor

Sallai Krisztina
Sárközi Ágnes
Sármán Balázs
Seres Leila
Simon László
Sipos Ferenc
Skoumal Réka
Somogyvári Zoltán
Soós Pál
Soósné Kiss Zsuzsanna
Suba Csongor
Szabó Enikő
Szabó Zsuzsanna
Szántó Zsuzsanna
Szász Bernadett
Sztarmay Gabriella
Szegvári Dávid
Szigeti Zsannett Judit
Sziájtó Attila
Szilágyi Ágnes
Tóth János
Tölgyes Tamás
Varsányi Balázs
Viola Árpád
Zayats Natalya
Zéman Zsolt

Doctor Honoris Causa kitüntetettek

November 9-én a főépület tanácstermében került sor ünnepélyes keretek között a Doctor Honoris Causa kitüntető címek átadására. Idén nyolc professzor vette át a címről a díszes oklevelet.

John Garrett 1949-ben fogorvosi, 1959-ben általános orvosi diplomát szerzett. Orvosi tanulmányai során egy a határterületekre specializált BSc fokozat megszerzésébe is belekezdett, amelynek során megkedvelte a nyálmirigyku-

tatást, annak is az élettani vonatkozásait. A Ph.D. minősítést 1965-ben a King's College-ban szerezte meg. A Semmelweis Egyetem jelen kitüntetéséhez hasonlóan, a Lund Egyetem Doctor Honoris Causa kitüntetését vehette át 1985-ben. Számos további kitüntetései között említhetjük az IADR „Isaac Schour Memorial Award (1979), az IADR Salivary Researcher of the Year (2000) és a Salivary Research Award (2002) kitüntetéseket.

Michael Landthaler 1948. június 10-én a németországi Glonnban született. A müncheni Ludwig-Maximilians Egyetemen kapta meg orvosi diplomáját 1973-ban, majd a Bőrgyógyászati Klinikán eltöltött évek

után 1981-ben szakvizsgát tett bőrgyógyászból és allergológiából. 1984-ben habilitált a „Lézerkezelés a bőrgyógyászatban” témakörben. 1988 és 1991 között a müncheni Ludwig-Maximilians Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájának professzora volt. 1991-ben nevezték ki a Regensburgi Egyetem Bőrgyógyászati Klinikájának igazgatójává, ahol a tanszékvezetés mellett számos egyetemi pozíciót is betöltött, 1994-2000 között az orvosi fakultás dékánjaként, 2000-2002-ig az egyetem rektorhelyetteseként is dolgozott.

Kamal Midha 1979-1995 között a Saskatchewan Gyógyszerészeti és Orvosi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán a gyógyszerészet professzora, valamint a pszichotróp gyógyszerek hatékonyabb felhasználásá-

ért program koordinátora. Ez az általa alapított kutatócsoport képezi a Pharmalytics Rt. vázát, amely az egyetem gyógyszermetabolizmus-vizsgálatokkal foglalkozó non-profit intézete. Midha professzor jelenleg az intézet igazgatótanácsának elnöke, a gyógyszerészet társprofesszora. 1993 óta a WHO nemzetközi gyógyszerkönyvvel és a gyógyszerfejlesztéssel kapcsolatos szakértői tanácsadó testületének tagja.

Gertrud Pfister a sport-szociológia, sporttörténet tudományágának nemzet-

közileg is elismert, prominens képviselője a müncheni egyetemen szerzett testnevelés és történelem szakos tanári diplomát, majd ókori sporttörténeti témából kapta első Ph.D. fokozatát a regensburgi egyetemen. Egyetemi oktatói pályáját a bochumi egyetemen kezdte, ahol 1980-ban szociológia tudományágban második Ph.D. fokozatát szerezte. 1981-től a berlini Freie Universität kinevezett egyetemi tanára, ahol sporttörténeti kutatóközpontot szervezett. 2001-ben a koppenhágai egyetem egyetemi tanári katedráját pályázta meg és nyerte el. 1993-ban a Nemzetközi Sporttörténeti Társaság, majd 2004-ben a Nemzetközi Sportszociológiai Társaság elnökének választották.

Roberto Romero szülésznőgyógyász, az anyai-magzati orvostudomány specialista, a Perinatológiai Kutatási Ágazat vezetője és a Nemzeti Egészségügyi Intézetek (NIH) Gyermek Egészségügyi és Fejlődéstan

Nemzeti Intézet (NICHD) belső kutatási részlegének szülészeti és perinatológiai programvezetője. Wayne Állam Egyetemén a Molekuláris Medicina és Genetika Központban a molekuláris genetika és a szülészet professzora. Romero számtalan kitüntetés és elismerés birtokosa. (A Doctor Honoris Causa oklevelét elfoglaltsága miatt későbbi időpontban fogja átvenni.)

Heinz Schilcher 1930-ban született a bajorországi Neuburg városában. Gyógyszerészeti tanulmányait a Müncheni Egyetemen végezte 1952 és 1956 között. Ezzelegyeidőlegorvositanulmányokat is folytatott. 1983

és 1995 között a Berlini Egyetem Gyógyszerészbíológiai és Farmakológiai Intézet igazgatója, három éven át a Gyógyszerésztudományi Kar dékánja volt. 17 évet dolgozott a német gyógyszergyárak tudományos tanácsadójaként. Kiemelt interdiszciplináris kutatási területei a gyógynövénytermesztés, nemesítés és

A kitüntetettek és egyetemünk vezetői

kemotaxonómia. Európa-szerte a „standardizált fitogygyszerek atyja”-ként tisztelik.

Jörg Schubert 1944-ben született Meißenben. 1970-ben kezdett dolgozni a drezdai Carl Gustav Carus Egyetem Urológiai Klinikáján. Az orvosi egyetem elvégzése után orvosi diplomamunkáját 1970-ben védte meg. 1983-

ban nevezték ki a Drezdai Orvosi Akadémia egyetemi docensének. 1989-ben felkérést kapott a jénai Friedrich-Schiller Egyetem Urológiai Klinika és Poliklinika tanszékének vezetésére. 1992 és 1996 között elnöke volt a Német Urológus Társaság West-Ost Kommissiójának és e funkciójában szoros kapcsolatot ápol a Magyar Urológus Társasággal, és számos fiatal magyar urológust segített hozzá a rangos West-Ost Kommission ösztöndíjához. 1999-2000-ben a Német Urológus Társaság elnöke volt.

Clemens Sorg 1967-ben fejezte be egyetemi tanulmányait a freiburgi Albert Ludwig Egyetemen. Doktori értekezését 1969-ben védte meg, ezt követően 1972-ig New York-ban dolgozott, előbb a Sloan Ketterling

Rákkutató Intézetben, utána pedig az Albert Einstein Egyetem Mikrobiológiai Intézetében. 1972-től 2005-ig a Münsteri Egyetemen dolgozott, ahol 1986-ban megalapította a Kísérletes Bőrgyógyászati Osztályt, majd 1989-től vezette a Kísérletes Bőrgyógyászati Tanszéket. 1999 és 2002 között a Münsteri Egyetem orvosi fakultásának dékánja volt. 2001 és 2006 között a European Science Foundation European Medical Research Councils szekciójának elnöki tisztjét látta el, 2005-től az Innsbrucki Orvosi Egyetem rektora. Clemes Sorg munkássága során kiemelt figyelmet szentelt a Semmelweis Egyetemnek, aminek eredményeképpen egyetemünk munkatársai aktívan vehettek részt az Európai Unió kutatási és egészségpolitikai elképzeléseit kidolgozó munkacsoportok tevékenységében, már hazánk uniós csatlakozását megelőzően is.

(E lapszám csak webes cikkei között részletes méltatást olvashatnak a professzorokról.)

Bio-medicinális kihívások előtt

Az idei *Honoris Causa* címmel kitüntetettek között van **Clemens Sorg** professzor, akitől először azt kérdeztem, hogyan kezdődött a kapcsolat az innsbrucki és a budapesti orvosegyetem között. Elmondta, hogy ennek kezdete visszanyúlik a 2001 és 2006 közti időre, amikor ő a *European Science Foundation European Medical Research Councils* szekciójának elnöki tisztjét látta el, ahova Magyarország is tagot delegált **Tulassay Tivadar** személyében, akit később **Tóth Miklós** professzor követett e poszton. Sorg professzor elnöksége alatt kiváló alkotó együttműködés alakult ki a magyar résztvevőkkel, akik közreműködése meghatározó volt a szekció elért sikereiben. Sorg professzor hangsúlyozta: a fiatal Innsbrucki Orvosi Egyetem számára rendkívül fontos, hogy a nagymúltú és Európa-szerte méltán elismert *Semmelweis Egyetemmel* kötötték az első nemzetközi megállapodásukat, mivel sokat lehet a budapesti partneregyetemről tanulni.

2006-ban azután, az akkor két éve önállóvá vált Innsbrucki Orvosi Egyetem, aminek első rektora Clemens Sorg professzor, valamint a *Semmelweis Egyetem*, és annak rektora, *Tulassay Tivadar* rektor memorandumban nyilvánította ki az együttműködés szándékát. Ezt követően idén márciusban írta alá a két orvosképző intézmény az együttműködési megállapodásról szóló dokumentumot Innsbruckban. A *Semmelweis*

Egyetem küldöttségének látogatásáról, és a két egyetem kapcsolatáról egész oldalas cikkben számolt be a legnagyobb osztrák tartományi napilap. (Cikket közöltünk idei 5. lapszámunk 9., és 6. lapszámunk 14. oldalán.)

Az öt évre szóló megállapodás lehetőséget biztosít a két egyetem hallgatói, doktori hallgatói, valamint oktatói számára, hogy a partnerintézményben tanulmányokat folytas-

sanak, szakmai gyakorlaton vegyenek részt, illetve oktassanak. A csereprogramok mellett a megállapodás kutatási együttműködést irányoz elő a neonatológia, az immunológia, a mikrobiológia, a molekuláris biológia, valamint a neurológia területén. Egy további kiemelt együttműködési terület a sporttudomány, hiszen az innsbrucki egyetem most hozzá léte az ezért felelős tanszéket, amelyet stratégiai fontosságúnak tekint. A márciusi látogatás alkalmával a magyar küldöttség kutató tagjai osztrák szakmai partnereikkel közös tudományos konferenciát tartottak.

Azt is megkérdeztem az Innsbrucki Orvosi Egyetem rektorától, vajon milyen megfontolásból szakadtak le a nagy innsbrucki egyetemről, hiszen nálunk pont ellenkező irányú folyamatok zajlanak. Sorg professzor az önálló sodás finansziális okait emelte ki. Az oktatáson és a kutatáson kívül az ő egyetemükön is folyik gyógyítás, ami nagyon összetett teszi az intézmény működését, gazdálkodását, miközben átláthatóságra és flexibilitásra van szükség a költséghatékonysághoz. Annál is inkább, mert ahogy mondta Sorg rektor, bio-medicinális forradalom küszöbén állunk, ami óriási befolyással lesz nemcsak a gyógyításra, hanem az egész társadalomra is. E hatalmas változás kihívásainak leginkább egy önálló orvosképző tudományegyetem tud megfelelni.

Tolnai Kata

Az együttműködés első gyümölcse

Tavaszi elején állapodott meg egymással a hallgatói-oktatói csereprogramokról, valamint a kutatási együttműködésről egyetemünk és az Innsbrucki Orvosi Egyetem. S nem sokkal a hivatalos szerződés aláírása után már megérkezett tőlünk az osztrák intézménybe **Neculai Krisztina** PhD hallgató. Az első látogató kéthetes tanulmányútjáról rövidesen beszámoló jelent meg a fogadó egyetem honlapján (<http://www.imed.ac.at/mypoint/news/2007062701.xml>). Ebben a cikk szerzője, **Uwe Stege**, a *Medizinische Universität Innsbruck* Kommunikáció, Kapcsolatok és Média Osztályának munkatársa bemutatta az ottani Orvosi Pszichológiai és Pszichiátriai Klinikával ismerkedő és közös szakmai együttműködési lehetőségeket kereső vendéghallgatót. Írását magyar fordításban közöljük.

Pszichológiai tanulmányai befejezése óta **Neculai Krisztina** a budapesti *Semmelweis Egyetem* Magatartástudományi Intézetében végzi PhD munkáját. Kutatási érdeklődése az egészségre káros pszichoszociális tényezőkre irányul, mindezek előtt az a kérdés foglalkoztatja, hogy a munkahelyi stressz milyen hatással van a testi, különösen a kardiovaszkuláris működésünkre. „Tudományos pályafutásom kezdetén járok, ezért nagyon fontos számomra a lehető legtöbb ilyen jellegű szakmai tapasztalat gyűjtése, és megismerni, hogyan működnek más sikeres, eredményes intézetek” – hangsúlyozta a vendégkutató. Mivel korábbi tevékenysége főképpen elméleti kutatásra irányult, az Orvosi Pszichológiai és Pszichoterápiás Klinika terápiás munkájának megismerése is sajátos törekvés volt a számára.

Közös kutatás

„Itt, Innsbruckban hasonló kutatási súlypontok vannak, mint nálunk, Budapesten. Az egyetem struktúrája, felépítése is nagyon hasonló

a miénkhez, ez feltehetően a közös monarchiabeli múltnak köszönhető” – magyarázta **Neculai Krisztina**, aki korábban más külföldi intézetekben – például a híres stockholmi *Karolinska Intézetben* – is szerzett tapasztalatokat. A magyar fiatal reméli, hogy az innsbrucki kapcsolat lehetővé teszi közös kutatási projektek kidolgozását, és hogy az Innsbrucki Orvosi Egyetemről is számos kutató és hallgató ismeri majd meg a *Semmelweis Egyetemet*. „Egyetemünkön német nyelvű oktatás is zajlik, ezért az orvostanhallgatóknak nem lesznek nyelvi problémáik, mikor intézményünket meglátogatják.” Az innsbrucki fogadótanár, **Günther Rathner** professzor szintén bizakodóan nyilatkozik arról, hogy ez az együttműködés tovább fog fejlődni és máris meghívta **Neculai Krisztinát** egy újabb szakmai látogatásra.

Innsbruckért lelkesedve

Mindent összevetve, **Neculai Krisztina** nagyon elégedett volt innsbrucki tartózkodásával. A

■ **Neculai Krisztina**

számos szakmai tapasztalat mellett, a hegyek közt elhelyezkedő Innsbruck városról alkotott benyomásairól is lelkesen mesélt. „Magyarország területét többnyire síkság borítja, ezért nagyon érdekes és örömteli volt számomra ilyen magas hegyek közé jönni. A hétvégeket teljes mértékben kihasználtam, hogy Innsbruckot és környékét közelebbről megismerjem. Sajnos az autóm kis idővel az ideutazás előtt romlott el, ezért tömegközlekedési lehetőségeket vettem igénybe. Egy esetleges következő innsbrucki látogatásra maradt még bőven látnivaló” – mondta **Neculai Krisztina**. A szakmai látogatás költségeinek fedezéséhez mindkét egyetem hozzájárult. A két intézmény közötti szerződés értelmében a fogadóegyetem biztosítja a szállást és a kinti tartózkodás költségeit, míg az otthoni intézmény az útiköltségeket fedezi. Az együttműködés részeként 2008-tól lehetőség lesz az Erasmus-program keretében is Innsbruckba látogatni.

EAPCP igazgatók az I. Patológiai Intézetben

Az európai egyetemek patológiai intézeteinek igazgatói és a patológus rezidensképzést irányítók (European Association of Pathology Chairs and Residency Program Directors, EAPCP) második összejövetelére (az első tavaly Lausanne-ban rendezték) október 19-20-án került sor az I. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézetben. A megbeszélés fő témáját a brüsszeli Erasmus „Lifelong Learning Programme” keretében elnyert project („European Pathology Assessment and Learning System”) jelentette.

■ A rendezvény résztvevői

A szándék a patológusképzés bizonyos elemeinek harmonizációja, ami elsősorban a felké-

szülés egyes állomásainál történő értékelést jelenti, semmint a kurrikulumok egységesítését,

amire, tekintve a jelenlegi sokféleséget, csekély a remény.

A plenáris megbeszélés mellett kisebb munkacsoportok speciális kérdéseket tárgyaltak, mint a harmonizáció lehetőségei, a graduális képzés problematikája vagy a specializálódás jelenlegi formái, utóbbiak előnyei és hátrányai. Ugyanígy külön kérdésként jelent meg a kutatás szerepe az alapvetően diagnosztikus tevékenység szerves részeként. Az előrejelzések szerint a kidolgozás alatt álló „progress test” legalább másfél ezer patológus rezidens érdeklődésére tarthat számot. A részvétel önkéntes, kezdetben ingyenes, a módosítások a tapasztalatok alapján történhetnek. A tesztnek legkésőbb egy éven belül el kell készülnie (a projekt 3 éves), amiben igen nagy szerep jut a virtuális patológiának, azaz az internetalapú módszereknek. A hazai fejlesztések közül a 3DHitech készülékei és értékelési programjai a valószínűleg meghívásos tender résztvevői lehetnek. A szinte minden európai országból érkezettek igen nagy lelkesedéssel nyugtázták és próbálgatták a fenti fejlesztéssel az intézetben nemrég megnyitott digitális tanterem lehetőségeit.

Az összejövetel külföldi szervezője az utrechti **Jan van den Tweel**, a helyi szervező pedig **Kopper László** volt. A vendéglátók nevében **Matolcsy András** köszöntötte a megjelenteket, akik a megbeszélés végén nagyon pozitívan nyilatkoztak a meglehetősen szoros tematika ellenére mindvégig igen „laza” hangulatú, rendkívüli aktivitással zajló összejövetelről. A dicséző jelzők a szakmai eredmények mellett nem kis mértékben szóltak az intézet felszereltségének, a munkatársak beszámolóinak, amik a rövid intézetlátogatás során hangoztak el. Az európai patológia „krémje” volt tehát az egyetem vendége és vitte haza jó benyomásait. Bízunk abban, hogy a hallottak és a projektben való részvétel elősegíti patológus rezidenseink még jobb felkészülését és hatékony részvételünket az európai mobilitásban (ami reményeink szerint kétirányú folyamattá válik).

Kopper László

EYHS-előkészítés a TF-en

A European Youth Heart Study (EYHS) 1996 óta az európai országok kezdeményezésével zajló kutatási program. A kezdeményező Dánia és Anglia volt. Az első teljes körű, a protokoll leírásának megfelelően elvégzett vizsgálatot Dániában fejezték be, ahol a második, hat év után megismételt vizsgálati periódust is teljesítették már. Jelenleg már több mint tíz európai ország kezdte meg vagy készíti elő a nemzeti vizsgálatokat, de Ausztrália is követni kívánja a vizsgálati protokoll által meghatározott kutatási követelményeket.

A tanulmány célja az európai gyerekek egészségi állapotával, fizikai fittségével és jólétével kapcsolatos nemzeti adatok összevetése, amely lehetővé teszi az egységes európai irányelvek kijelölését, figyelembe véve természetesen az országok sajátosságait is. A tanulmány hiánypótló szerepet kíván betölteni, amennyiben a kutatási eredmények rávilágíthatnak az egyéni, környezeti és azon biológiai faktorok fontosságára, amelyek a legnagyobb kockázati befolyással bírnak a gyermekek későbbi szív-érrendszeri megbetegedéseinek (ki)alakulására. A vizsgálati

■ Karsten Froberg

eredmények, a kutatók szándéka szerint, feltehetően kijelölik azokat a hajlamosító, illetve rizikófaktorokat, amelyek az egészségvédelem elsődleges prevenciójában programalkító tényezőkké válhatnak.

Eddig a kelet európai országokból Észtország és Litvánia kapcsolódott be a programba. Mivel a résztvevő országokban a sporttudományi, illetve az orvosi fakultások vezetik a vizsgálatot, önkéntelenül adódott az ötlet, hogy Magyarország is csatlakozzon a vizsgálatokhoz, hiszen a hazai adatok a kardiovaszkuláris

betegségek kialakulásában riasztóak és az ifjúság (egyre inkább) mozgásszegény életmódja további kockázati tényezőt jelent.

Karsten Froberg professzor, a Dél-Dániai Egyetem Sporttudományi Intézetének tanára és nemzetközi koordinátora egynapos látogatása alkalmából szervezett workshop keretében ismertette a tanulmány lényegét és vitatta meg a TF Egészségtudományi és Sportorvosi Tanszékének dolgozóival a részvétel lehetséges feltételeit.

Farkas Anna

Semmelweis emlékérem

A Magyar Tudomány Ünnepehez kapcsolódóan ünnepi tudományos ülést rendezett egyetemünk november 14-én 15 órakor a Nagyvárad téri Elméleti Tömb tanács-termében. Dr. **Ádám Veronika** tudományos rektorhelyettes elnöki megnyitója után a **Semmelweis Ignác**

emlékelőadás hangzott el. Dr. **Freund Tamás** kutató professzor (képünkön), az MTA rendes tagja, az MTA-KOKI igazgatója „Az agykérgi gátlás élettana és kórélettana: a szorongástól az epilepsiáig” címmel tartotta előadását. Az oktatóként, kutatóként és iskolateremtőként egyaránt nemzetközileg elismert tudós – az Egyetemi Tudományos Tanács javaslata és a Szenátus döntése alapján – lett a Semmelweis Ignác emlékérem és jutalomdíj idei kitüntetettje. A Doktori Iskolában kurzus- és témavezetőként tevékenkedő Freund professzor eredményekben bővelkedő szakmai életútját lapunk weboldalán a csak weben olvasható cikkek közt ismertetjük.

–ő.a.–

Az adottságokkal élni felelősség

Mindig naprakész a szakmapolitika kérdéseiben, remek ötletei vannak a közösségi programok szervezéséhez, utazási tanácsokban sem szenved hiányt, és oldottabb légkörű társaságban rengeteg anekdotát tud mesélni. Dr. Kóczyán Kristóf gyógyszerésznek, ennek a sokoldalú személyiségnek csupán bizonyítványai és leckekönyvei egyhangúak: csak jelesei vannak, mióta iskolába jár. Ezért kapott november 10-én kitüntetéses doktori címet és aranygyűrűt Súlyom László köztársasági elnöktől.

– Mi indított a gyógyszerési pálya felé?

– Nálunk családi tradíció ez a hivatás, és mivel a természettudományi tárgyak iránt mutattam nagyobb affinitást, magától értetődőnek tűnt, hogy én is ezt választom. A döntésemet segítette, hogy a rendszerváltás után szüleim nyitottak egy gyógyszertárat, ahol már általános iskolás koromtól beléltam a gyógyszerési szakma rejtelmeibe és a betegeknek való segítség szépségébe.

– A gyógyszerészet gyakorlati része iránt érzett elhivatottságod ezek alapján érthető, de honnan ered a tudományos szemléleted?

– A Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnázium kémia tagozatos osztályába jártam, ahol a heti öt kémiaóra mellett még nulladik órában is bejártunk szakkörre. Osztályfőnököm, **Kromek Sándor** az egyetemen is oktatott, és elvárta tőlünk, hogy meghallgassuk ottani előadásait. Több versenyen is megmértem magam: másodévből az Irinyi János kémia-versenyen országos döntőbe kerültem, később biológiából az OKTV-n 7. helyezést értem el, amivel egyben felvételt nyertem az egyetemre. Kevés annyira multidiszciplináris pálya van, mint a gyógyszerési, ezért nem bántam meg, hogy ezen az úton indultam el.

– A természettudományokon kívül más is érdekel?

– A gyógyszerési diploma megszerzése után elvégeztem a Corvinus Egyetem gyógyszerész-közgazdász szakát, mivel beláttam annak jelentőségét, hogy az egészségügyben dolgozóknak mind jobban tisztában kell lenniük döntéseik gazdasági vetületével is. Az ágazatban sok irracionális döntés született az elmúlt évtizedekben, melyek jelentősen hozzájárultak a magyar egészségügyben ma jelentkező általános pénzhiányhoz. Az átgondolt döntésekkel megtakarított pénzből pedig számos olyan egészségügyi programot és eljárást lehetett volna finanszírozni, ami polgártársaink százainak eredményezett volna hosszabb és emberhez méltóbb életet.

Mikrospeciációs titkok

– Már az egyetem alatt is tudatosan készül a tudományos pályára?

– Igen, **Noszál Béla** dékán úrnak köszönhetően már másodéves koromban bekapcsolódhattam a Gyógyszerési Kémiai Intézet munkájába TDK-sként, és megismerkedhettem a mikrospeciációs kutatási terület rejtelmeivel. Az egyetemi évek végén már egyértelmű volt, hogy folytatnom elkezdtem kutatásaimat. Doktori értekezésem is a nemszteroid gyulladásgátlók és a béta-laktám antibiotikumok mikrospeciációját dolgozza fel.

– Volt lehetőség külföldön is bekapcsolni kutatási programba.

– Egy flamand magyar kutatási együttműködésnek köszönhetően 10 hónapot töltöttem Belgiumban, a Leuveni Katolikus Egyetemen. A többéves program célja, hogy folyadékkromatográfiás elválasztáshoz használt, ún. HPLC oszlopokat össze tudjunk hasonlítani néhány egyszerű teszt segítségével, megkönnyítve a felhasználóknak a legmegfelelőbb oszlop kiválasztását.

– Milyen tapasztalataid vannak az egyetem által nyújtott képzésről?

– Mindenképpen fontos hangsúlyozni, hogy a Semmelweis Egyetem egy jól használható, EU-kompatibilis diplomát ad, viszont a képzés során nem kap elég hangsúlyt az angol nyelv és a magas felhasználói szintű számítógépes ismeretek oktatása. Hasznosnak tartanám, ha bizonyos szakmai tárgyakat angolul tanítanának. Ha a mi PhD képzési rendszerünk kell összehasonlítani a belgiumival, a követelményrendszerek nagyon hasonlítanak, de ha egy belga doktorandusz hétköznapijait vetjük össze a nálunk megszokott munkarenddel, számos különbséget találunk. Itthon teljesen megszokott, hogy a PhD hallgatók komoly részt kapnak az oktatásból, és ez a kezdeti időszakban a felkészüléssel együtt munkaidejük 30-40%-át is igénybe veheti. Belgiumban a hallgatók a gyakorlatukat a jegyzeteik alapján, jórészt autodidakta módon végzik el, legfeljebb a kivitelezéssel kapcsolatban tesznek fel néhány kérdést a felügyelő doktoranduszuknak. Másrészt nálunk még gyerekcipőben járnak az egyetemek és a gyógyszergyárak közötti együttműködések. Pedig ez az összes érintett fél számára igen kedvező lehetőség: az egyetemnek bevételt jelent, a hallgató korszerű műszerparkot használhat munkája során, a gyár pedig olyan alapkatásokat bízhat az egyetemre, amire nincsenek meg saját kapacitásai.

Piacelemzői munkakör

– A doktori cím megszerzése után merre kanyarodik a pályád?

– Olyan munkakörben helyezkedtem el, ahol a közgazdasági és a gyógyszerési ismeret-

tekre egyaránt szükségem van: piacelemzőként dolgozom a Richter Gedeon Gyógyszergyárban. Az osztályom foglalkozik a cég üzletfejlesztési lehetőségeivel és stratégiájának kidolgozásával.

– Ez a terület hosszabb távon jelent számra perspektívát?

– Sokan csodálkoztak, hogy miért nem maradtam a kutatásban. Ennek gyakorlati okai vannak, hiszen három évvel ezelőtt megházasodtam, és 10 hónappal ezelőtt született meg kislányom, Lilla. Ha a kutatásban maradok, előbb-utóbb külföldön folytatódna a pályám, amit családdal nehéz vállalni. Másrészt a kutatás a napi 8-9 óránál sokkal több időt igényel, ezért a családi élettel nehezen hozható összhangba. Úgy gondolom, a stratégiai tervezés a következő években rengeteg új kihívást tartogat számomra, hiszen egy szárnyaló területtel, a daganatellenes terápia gyógyszerével foglalkozhatok.

Összetartó közösség

– A GYTK-n köztudott, hogy alelnöke vagy a budapesti Fialat Gyógyszerészek Klubjának.

– Az egyetemi évek alatt kialakul egy összetartó közösség, amit kár lenne hagyni szét hullani. Egy jól működő szerveződés pedig lehetőséget teremt arra, hogy hatékonyabban tudjuk érdekeinket érvényesíteni. A klubtagok, akik a gyógyszerési szakma egész vertikumában dolgoznak, könnyen megtalálhatják egymást speciális szakmai problémáikkal. Az is célunk, hogy a fiatalok hosszú távon maradjanak

Fotó: D. Kiss Balázs

■ Elnöki gratuláció

Magyarországon. Ha külföldre veti őket a sors, néhány év elteltével térjenek vissza az ott szerzett tapasztalatokkal, és itthon kamatoztassák tudásukat.

– Milyen érzés volt mindig kitűnőnek lenni? Könnyen elfogadtak az osztálytársaid?

– Szerencsés voltam, mert tanulmányaim során mindig olyan diákközösségbe kerültem, ahol elismerték a tudást, és irigykedés helyett egymást segítették. A tanárok pedig, igaz néha kemény módszerekkel, de kihozták belőlünk a maximumot.

– Mivel töltöd a szabadidődet?

– Többnyire a családommal, szeretnék minél többet lenni a kisbabákkal az ébrenléti időszakban is. Belgiumban vált szokásunkká feleséggel, Zitával, hogy tévézés helyett inkább társasjátékoztunk, kirándultunk, utaztunk, sportoltunk. Azóta is lehetőleg minél több időt töltünk a családdal és a barátainkkal.

BMD

Bekukkantottunk az óvodánkba

Aligha véletlen, hogy az „Elég – Nők az egészséges életmódért” program közelmúltbeli sajtótájékoztatóját, rektori engedéllyel, egyetemünk óvodájában tartották. Ezen intézményünknek ugyanis pedagógiai szakmai berkekben és szélesebb körben is igen jó híre van. Egyetemünk dolgozói szívesen bízzák csemetéiket az itteni óvó nénikre. Tudják, hogy biztonságban, jó kezekben, megfelelő környezetben vannak a gyermekek. Sok szülő maga is kellemes óvodáskori emlékeket őriz az egyetemi óvodáról. Nehezen válnak meg e helytől a már iskolába járó apróságok, ezt bizonyítja a nemrégiben lezajlott „regi ovis” találkozó is.

■ Daróci Sándorné

életmód iránti igényt. A szellemiek mellett törődünk a testi fejlődésükkel is. A mozgásfejlesztés, -koordináció kialakítása kiemelt feladatunk. Jól felszerelt tornatermünk, bár kicsi, de megfelelő szervezéssel remek lehetőséget nyújt a mozgásigény kielégítésére. Hagyomány a gyermekek éves fogászati, szemészeti, ortopédiai szűrése. Beszédkésztségük fejlesztésére logopédust foglalkoztatunk.

Aprócska művészek

– Fejlesztésünk másik alapelve a játékból épített komplex művészeti nevelés – folytatja az óvodavezető. – Közszeretnek

Az óvoda nevelési programjáról kérésünkre **Daróci Sándorné** óvodavezető számol be:

– Jelenleg, ismereteim szerint, az egyetlen fővárosi intézményi – vagy ha úgy tetszik – „üzemi” óvoda vagyunk. Nagy szó ez manapság, köszönet illeti ezért az egyetemi vezetést, hiszen szociális szempontból is gesztus értékű ez, az egyetemi dolgozók érdekeit szolgáló figyelem – tájékoztat Marika. – Nevelési elveink? Nos, mi a legfiatalabbak szervezetszerű tanításának, személyiségfejlesztésének első lépcsőfoka vagyunk. Óvónőink elplántálják a kicsik lelkébe a környezet- és viselkedéskultúra alapjait, megtanítják őket az együttélésre, az egymásra figyelés alapvető szabályaira, kialakítják bennük az egészséges

És lőn világosság avagy füst nélkül tényleg könnyebb

Közismert, hogy neves személyiségek sokat segíthetnek az egészségfejlesztésben. Nem véletlen, hogy ismert színésznők arcával hirdették az emléőrak-szűrést népszerűsítő egészség-hídat. Több emberhez jut el, és hatásosabb így az üzenet. Ugyanez vonatkozik a dohányzást megelőző és a dohányzásról leszoktató programokra, ezért is fontos a Semmelweis Egyetem újság októberi (2007/10.) számának erről szóló írása.

Nem szabad ugyanakkor elfeledkeznünk azokról, akik fáradtságos munkával hosszú évek óta ugyanezért dolgoznak, csak éppen a reflektor fényén kívül. Az Országos Egységfejlesztési Intézettel együttműködő „Dohányzás vagy Egység” Alapítvány óvodai dohányszűrést megelőző programja több mint 15 éve kezdődött, és körülbelül ezer (!) óvodába jutott el. Hatékonyaságát bizonyítékokon alapuló vizsgálatok igazolták. A program népszerűsítésében és felmérésében a Semmelweis Egyetem népegészségtannal foglalkozó munkatársai is tevékeny szerepet vállaltak.

A „Hagyd abba és nyersz” elnevezésű WHO program Magyarországon a Semmelweis Egyetem Közegészségtani Intézetének szervezésében zajlott éveken keresztül, és csak az anyagi források hiánya akadályozta meg folytatását. Az É.L.E.T. Alapítvány EU támogatással indította útjára a „Dohányfüstmentes Osztályok” programot 2006-ban, mely több mint 20 európai országban működik. Meg kell említenünk a **Simon Tamás** professzor nevével fémjelzett, több mint 15 éve kezdődött és jelenleg is folyó kortárs egészségnevelési projektet, melynek – az előzőekhez hasonlóan – a Közegészségtani Intézet biztosít háttérrel.

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottjainak lapja, mely minden egyetemi dolgozóhoz és hallgatóhoz eljut, sokat segíthet abban, hogy jobban megismerjük az egyetem munkatársait és világosan lássuk munkájukat. Ez a fény talán halványabb, mint a reflektorok fénye, de sok helyre bevilágít. Élünk ezzel a lehetőséggel!

Dr. Antmann Katalin – dr. Csépe Péter
Semmelweis Egyetem
Közegészségtani Intézet

Örömmel vett híradás

Kedves Katalin és Péter!

Köszönöm reflexiójukat, és azt is, hogy írtak az intézetükben folyó valóban sikeres egészségnevelési munkáról. Az ország egyik legnagyobb egészségügyi és tudományos intézményének lapjaként, kötelességünk is megjelenést biztosítani a dohányzás visszaszorítását célzó minden felhívásnak, kampánynak.

Ugyanakkor kissé meglepetten tapasztalom, hogy nem saját kezdeményezésüként, hanem egy másik eseményre reflektálva írták le mindazt az aktivitást, amit évek óta kiválóan végeznek. Megragadom ezt az alkalmat, és kérem olvasóinkat, ne hezitáljanak röviden leírni lapunknak azokat a tevékenységeiket, amikkel hozzájárulnak ahhoz, hogy mind az ország, mind pedig Európa egyik jelentős szellemi központjaként, kiváló képzést nyújtó tudományegyetem vagyunk.

Tolnai Kata

örvend gyermekeink körében az agyagozás, a kerámiázás. Kerámia műhelyünkben saját égetőkemencénk van, már több, kiállításon is bemutatott alkotás született „pici művészeink” munkáiból, melyek elismerését vendégkönyvünk bejegyzései is őrzik.

Büszkék vagyunk arra, hogy az Apor Vilmos Katolikus Főiskola már több éve választja a leendő óvodapedagógusok gyakorlati képzésének színhelyéül az óvodánkat. Örömmel vennénk, ha egyetemünk Testnevelési és Sporttudományi Karának gyógytestnevelő szakos hallgatói is nálunk töltenék gyakorlati idejüket, az ortopédiai vizsgálaton kiszűrt gyermekek fejlesztése érdekében.

Körülményeink? Örömmel mondhatom, hogy mind az épület, mind a belső udvar rendben van, ám nagy bánatunkra a mászóka-rendszer elaggott, meg kellett válni tőle, s nem tudni, mikor lesz helyébe új.

Közvetlenebb kapcsolat

– S még egy örömteli és lényeges dolog. Kezünkben **Tulassay** rektor úr levele, melyben támogatja az óvoda bekapcsolását az internet rendszerbe – újságolja Daróciné. – Ezzel remélhetőleg közvetlenebb lesz a kapcsolatunk a többi egyetemi egységgel, jobban eljutnak híradásaink az érdekeltekhez. Ezúton kérjük az intézményvezetőket, segítségük elő az óvodai hírek hivatalos terjesztését, ne csak szájról-szájra terjedjenek az információink.

Szép feladatot teljesítenek óvodánk dolgozói, magas szakmai felkészültséggel és hivatástudattal. Amint az óvodavezetőtől megtudtuk, rövidesen újabb kihívásnak néznek elébe. Felkérést kaptak, hogy legyenek egy Norvégiában már bevált óvodapedagógiai program hazai kipróbálói és adaptálói.

–kondor-

Kardiológiai Központ – Kardiológiai Tanszék

Az elmúlt években a nemzetközi ajánlások alapelemévé vált – és lett mindenki számára elérhető – a koszorúér-betegség invazív kezelése, a percutan coronaria intervenció (PCI). Nem volt ez mindig így. Az invazív kardiológia hazai terjedésével párhuzamosan fejlődött az egyetem Kardiológiai Központja is.

Az intézet „pályafutása” az 1980-as években kezdődött az Ér- és Szívsebészeti Klinikán. Ekkor még csak néhány száz szívkáterezési és coronaria intervenció történt. Az akkori kollégák lelkesedését mutatja, hogy az országban elsőként itt végeztek 1991-ben akut szívinfarktusban percutan coronaria intervenciót (dr. **Szathmáry László**†). Ez a valóban életmentő beavatkozás mára széles körben elterjedt, jelenleg a közép-magyarországi infarktus ügyelet keretében minden budapesti, Pest, Komárom-Esztergom és Fejér megyei beteg részesülhet ebben a kezelésben.

Dinamikus fejlődés

Visszatérve a központra, 2002-ben egy év alatt felépült a Cardiovascularis Centrum, mely 2003. január 1-től fogadta a betegeket. Már az első esztendőben 15 intenzív és 12 kardiológiai ágyon több mint ezer akut infarktusos beteg katéterezését végezték. A centrum rendkívül dinamikus fejlődött, megkésztették az intenzív ellátásban nélkülözhetetlen eszközök (lélegeztetőgép, intraaorticus ballonpum-

■ **Molnár Levente** felügyeletével negyedéves magyar orvostanhallgatók az újraélesztés technikáját gyakorolják a Kardiológiai Központ oktatótermében

pa) számát, 2004 júliusától már két műtőasztalon történhetett, szükség esetén egyszerre, a coronaria intervenció. 2006-ban a régebbi hemodinamikai készüléket is élvonalbelire cserélték. A betegszám folyamatosan nőtt, és

egyre nagyobb arányt képviseltek az akut betegek. Mára évente több mint kétezer heveny koronária szindrómást kezelnek.

A hagyományos coronaria intervenció mellett speciális coronaria revascularisatio-s beavatkozások (pl. rotablatio) is vannak. Hasonló a helyzet a kardiológia másik, szintén igen dinamikus fejlődő ágával, az elektrofiziológia és pacemaker-ICD terápiával. A szívelégtelenség nonfarmakológiai kezelésében, a biventrikularis pacemaker-ICD készülékek beültetésében és a ritmuszavarok definitív terápiáját jelentő katéters ablációban egyaránt élen jár a klinika.

Korszerű ellátás

2007. július 1-vel a Kardiológiai Tanszék is idekerült. Októbertől a centrum egyetemünk önálló Kardiológiai Központjaként végzi munkáját. Ambuláns, illetve egy napos ellátás keretében számos invazív és noninvazív beavatkozás (diagnosztikus coronarographia, pacemaker beültetés, perifériás értágítás, cardiovascularis CT-MR vizsgálat) zajlik, júliustól további 17 ágyon. A betegek jelentős része a beavatkozás napján este hazamehet. A cardiovascularis experimentális kutatás pedig az idén elhunyt **Juhász-Nagy Sándor** professzor (lapunk weboldalán emlékezzünk meg a professzorról) keringés-élet-tani laborjában történik. Mindezen korszerű ellátással sikerült a szakmában és szélesebb társadalmi körökben is megfelelő elismerést szerezni, mely méltán járul hozzá a Semmelweis Egyetem jó híréhez.

A Kardiológia Napja 2007

Napjainkban az orvostudomány egyik legdinamikusabban fejlődő ága a kardiológia, ami a noninvazív diagnosztikus lehetőségek széles tárháza mellett a minimál invazív terápiás megoldások révén fontos népegészségügyi szerepet tölt be. Ezért a tantárgy népszerűsítése érdekében egyetemünk Kardiológiai Tanszékének nemrég kinevezett vezetője és az oktatásban résztvevő kollégái „A Kardiológia Napja” címmel nagyszabású rendezvényt szerveztek október közepén.

A magyar és angol nyelven tanuló negyedéves hallgatóknak tartott tantermi előadást kétszer fél napos programra terjesztették ki, melynek során bemutatták a Városmajorban új otthonra talált Kardiológiai Tanszékét, az ott folyó munkát, valamint az általuk használt – világvizsgonylatban is korszerű – diagnosztikus és terápiás megoldásokat.

A Kardiológia Napjának megnyitóján dr. **Merkely Béla** (címlapunkon lent balra) tanszékvezető egyetemi docens kiemelte a kardiológia dinamikus fejlődését és fontosságát az egyetemi oktatásban. Megköszönte az egyetem vezetőségének azt a támogatást – melynek jóvoltából az ország legnagyobb invazív és noninvazív Kardiológiai Központja jöhetett létre –, s az itt dolgozók nevében átadta rektor úrnak a **Krasznai János** által alkotott „A Cardiovascularis Centrumért” emléklapoktet. **Tulassay Tivadar** professzor méltatta a fiatal tanszékvezető áldozatos munkáját, mellyel először létrehozott egy új kardiológiai részleget az Ér- és Szívsebészeti Klinikán, majd a Kardiológiai Tanszék frissen megválasztott vezetőjeként megszervezte az egyetem új Kardiológiai Központját. Ennek

fekvő- és járóbeteg-forgalma 8000, illetve 30 000 fő, így nagyszámú betegre képes építeni oktatási tevékenységét és kutatómunkáját.

Betegközeli gyakorlatok

A központ fő profilja az invazív kardiológia; a percutan coronaria intervenció (PCI), az elektrofiziológia, a szívelégtelenség gyógyszeres és nem-gyógyszeres terápiája, valamint a cardiovascularis noninvazív diagnosztika, CT és MRI. Ennek keretében a rendezvényen Merkely tanszékvezető és **Jánosi András** professzor (Szt. János Kórház) tartottak előadást az ischaemiás szívbetegség gyógyszeres és invazív úton történő kezeléséről. Az előadásokat a katéterlaborból történő élő közvetítések színesítették, így a hallgatók maguk is részeseivé válhattak a gyógyító munkának. A program második felében pedig kiscsoportos gyakorlatokon kipróbálhatták a szívultrahangfej pozícionálását betegeken, **Tenczer József** professzor (Szt. Imre Kórház) segítségével ritkaságszámban menő, izgalmas EKG-kat elemezhettek, valamint közvetlen közlőről figyelheték a hemodinamikai és az elektrofiziológiai

műtöben zajló beavatkozásokat. Lehetőség volt még a cardiopulmonalis resuscitációban (CPR) szerzett jártasság kipróbálására is, mi több: a legjobb hemodinamikával járó keringést biztosító „resuscitatorokat” díjazták.

Felkeltett figyelem

A nap végén néhány érdeklődő hallgató megtekinthette az egyetemünkkel szoros tudományos kapcsolatban álló PET/CT központot, s megismerhette, kipróbálhatta az egyik leghaladóbb noninvazív kardiológiai diagnosztikus módszert, a CT-coronarographiát.

A Kardiológia Napja elérte azt a célját, hogy felkeltse a hallgatók figyelmét az egyik legdinamikusabban fejlődő szakágra. Másrésztől azonban a rendezvény célja volt az is, hogy minél több medikus jelentkezzen tudományos diákköri munkára, szakdolgozat írásra vagy később rezidensnek. A szervezők nagy reményekkel tekintenek a jövőbe, és szívesen látnak minden jelentkezőt, akit megfogott a kardiológia hangulata.

m-u.

Onkológus kongresszus

A Magyar Onkológusok Társaságának (MOT) ez az év igazi ünnepe jelent, ugyanis fennállásának 50. évfordulóját ünnepli. A MOT-kongresszus a hazai onkológia hagyományosan legrangosabb eseménye. A 27. Jubileumi Kongresszus keretében rendezték a MOT Szakdolgozói Tagozat tudományos szekció üléseit, valamint a vezetőegyházválasztással egybekötött tagozati alakuló ülést november 10-én.

Egyetemi gyógyszer-tender: ismételten jelentős megtakarítás

A Semmelweis Egyetem Stratégiai, Működésfejlesztési és Igazgatásszervezési Főigazgatósága, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, a Gyógyszerterápiás Bizottság és a Közbeszerzési Főosztály közreműködésével gyógyszerbeszerzésre vonatkozó közbeszerzési eljárást írt ki. A gyógyszer-tender biztosítja, hogy az adott hatóanyagból a legkedvezőbb árú gyógyszert, a legjobb árkondíciókat (legalacsonyabb ár, legnagyobb fizetési határidő) kínáló beszállítótól szerezzük be. Ezen eljárás a nagykereskedelmi árhoz képest 31,2%-os, vagyis 908,5 millió forintos kedvezményt jelent az egyetemnek.

A tenderkiírás 2007. október 1-től 2008. szeptember 31-ig lesz érvényben. A tender 573-féle gyári gyógyszerre és 53-féle infúzióra kért ajánlatot. A kiírás szakmai előkészítése a Gyógyszerterápiás Bizottság és az egyes szakmai területek albizottságainak feladata volt. A kiírás bonyolultságát jellemzi, hogy az egyetem által az eddigiekben is sikeresen alkalmazott csoportképzési módszernek megfelelően összesen 40 csoportban került meghirdetésre az egyetem gyógyszer-szükséglete. Tovább bővült az analóg (ATC 5 szintű) kiírások köre, hiszen az alacsony mole-

kuláslú heparinokon, proton-pumpa inhibitorokon, H2 blokkolókon és szerotonin antagonistáknál az ajánlati ár és a fizetési határidő mellett szakmai szempontokat (minőség, biztonság, hatékonyság) is figyelembe vett a Bíráló Bizottság. Mindemellett a beszállítóknak már hagyományosan garantálnia kellett a tender ideje alatti fix árat.

Végül az egyetem összesen 10 beszállítóval kötött szerződést. A legnagyobb összegű szerződést a Hungaropharma Zrt.-vel kötöttük,

mögötte az Euromedic Pharma Zrt. és a Teva Magyarország Zrt. szerepelt. A tíz nyertes beszállító összesen közel 2,007 milliárdos forgalom lebonyolítására kapott megbízást a meghirdetett idő alatt.

A tenderben az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet és a Gyógyszerterápiás Bizottság előkészítő munkájának köszönhetően minden eddiginél magasabb mértékű kedvezmények elérése vált lehetővé. Hiszen a tendernyertes gyógyszerek vonatkozásában a 2,915 milliárd forint értékű nagykereskedelmi árú gyógyszer 908,5 millió forint (gyártói és nagykereskedelmi) kedvezménnyel, összesen 2,007 milliárd forint értékben kerül az egyetemre. Azaz az elért megtakarítás 31,2%. Ha a megtakarításokat

ATC csoportosításban elemezzük, ennek mértéke kiemelkedően magas (45%) a tápcsatorna és anyagcsere gyógyszerek, a vér- és vérképző szervek gyógyszereinek, valamint a bőrgyógyászati készítmények csoportjában. Fontos kiemelni továbbá, hogy az egyetem gyógyszerellátásának két legjelentősebb tételét jelentő, daganatellenes és antibiotikum terápia, esetében is a megtakarítási arány 30% körüli. Mindezek alapján, a gyógyszerrendelés során a tender kötelező betartása mellett, a gyógyszerköltségek racionalizálása érdekében is célszerű ennek figyelembe vétele.

Összességében elmondható, hogy az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet szakmai és gyakorlati koordinálásával történő gyógyszerellátás területén az érvénybe lépett tender esetében elért 908,5 millió forint értékű megtakarítás, kiegészülve a tenderben nem szerepeltethető adomány gyógyszerek beszerzése által fokozható kedvezményekkel, jelentős segítséget jelent a klinikák színvonalas betegellátó tevékenységéhez.

A tendernyertes tételek részletes listája, más hasznos, a gyógyszerellátással foglalkozó gyakorlati információ mellett elérhető az intézet honlapján (www.gytk.sote.hu Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet / gyógyszerellátás).

Hankó Balázs

Diákhitel Lépéselőnyben

Legyél, aki lenni akarsz!

DIÁK HITEL

www.diakhitel.hu
06-40-24-00-24

Szakkollégiumi látogatás

Október 25-én este prof. dr. Tulassay Tivadar, egyetemünk rektora tett látogatást a Korányi Frigyes Szakkollégiumba. Az itt élő hallgatók beszámoltak neki az intézmény 22 éves történetéről, a követelményrendszerről, eredményeiről, jelenlegi programjairól, valamint a jövőbeli terveiről.

Ezután egy kötetlenebb beszélgetés következett, melynek során a professzor úr kérdésekre válaszolva elmesélte, miért választotta az orvosi hivatást, hogyan lett gyermekorvos, és hosszan méltatta egykori mesterét, **Kerpel-Fronius Ödönt**. Apró történetekkel példázva megosztotta a kollégistákkal az orvosként, illetve vezetőként szerzett tapasztalatainak több általános tanulságát. Kitért az orvostanhallgatókat aktuálisan érintő számos témára, például a külföldi kutatás, illetve munkavállalás kérdésére.

Ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy a szakmai felkészültség mellett a humán műveltség és a hivatása kezei alatt nyúló érdeklődés is lényeges „összetevője” a jó orvosnak. A beszélgetés során elismerően szólt a kollégium szakmai, illetve kulturális programjairól és az itt tapasztalt közösségi életéről. Örömet fejezte ki, hogy ilyen szellemű intézmény működik az egyetemen, és hogy közelebbről megismerte az itt lakókat.

K. B.

Sürgősségi orvostan – új szemlélettel

Az őszi szemeszter egyik szenzációjának számított az ötödéves orvostanhallgatók számára kötelezőként bevezetett tantárgy, a sürgősségi orvostan-oxológia. Ez a kezdeményezés szervesen illeszkedik a szóban forgó diszciplinának a jövőben nagyobb teret szánó egyetemi elképzeléshez.

A tantárgy bevezetését a változás igénye hívta elő. A magyar orvostársadalom jó ideje érzékeli már a sürgősségi orvostan szerepének előretörését a fejlett világban. S miközben szakmai fórumai több-kevesebb sikerrel próbálják meggyőzni a mindenkori egészségügyi tárcát a hazai ellátórendszer ezen új szempontok szerinti átalakítására – az előző kormány idején elindult reformfolyamat a több-biztosítás rendszerre való átállás miatt, most háttérbe szorult –, a maguk eszközeivel, lehetőségeivel igyekeznek előbbre lépni. Egyetemünk vezetői is felismerték a cselekvés fontosságát. Ezért fogalmazódott meg a Korányi projekten belüli sürgősségi fogadóhely gondolata. Ám, amíg ez a szakterület a saját lábára nem áll (ez talán 5-8 év), addig is el kellett kezdeni – a későbbi megfelelő szakembergárda kinevelése érdekében – a graduális és posztgraduális képzés ilyen irányú átformálását.

Egyenetlen ellátás

E terv részeként került az ötödévesek stúdió-mába a szóban forgó tárgy. Curriculumának kidolgozását, az előmunkálatok után prof. dr. **Romics László**, a Kútvolgyi Klinikai Tömb akkori főigazgatója tavaly májusban javasolta prof. dr. **Karádi István** ÁOK dékánnak. Ő ezzel egyetértve megbízta a feladattal a „rokonszakmát”, azaz az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikát irányító prof. dr. **Pénzes Istvánt**, aki az utóbbi években több megbízatása kapcsán is (az MTA Sürgősségi Orvostan és Intenzív Terápiás Munkacsoportjának elnökeként, az érintett szakmai kollégium tagjaként, az egyetemen pedig a sürgősségi grémium vezetőjeként) komolyan foglalkozott e témával.

– A jelenlegi sürgősségi betegellátás alapjait 1966-ban rakták le az USA-ban, majd a standardizált rendszert 1973-ban terjesztették ki az egész országra, megalkották az EMS (emergency medical services) fogalmát, létrehozták az első sürgősségi osztályokat – tájékoztat a professzor. – Az önállóvá vált diszciplína később természetesen sokat módosult, alapelve azonban változatlan maradt: a személyi és tárgyi feltételek egy helyre koncentrálása, mely idővel a tapasztalatok gyűjtőházává vált („iskolák”), s összességében olcsóbb és hatékonyabb ellátást nyújtott, mint a „keleti” modell. Térségünkben ugyanis más úton, alapvetően szakmaspecifikusan fejlődött a rendszer (sebészet, belgyógyászat, később intenzív osztályok, PTCA-laborok, idegsebészet, stb.). Nem voltak specializált sürgősségi osztályok – legfeljebb „névlegesen” –, emiatt térben és időben (hétvégi, ünnepi ügyeletek) eltérő, egyenetlen ellátás alakult ki Magyarországon is.

■ Kiscsoportos oktatás

Standardok alapján

A sürgősségi rendszer lényege, ahogy Pénzes professzor fogalmazott, hogy a nap bármely percében saját lábán vagy szállítással kórházba kerülő betegnek azonnal lesz „gazdája”. Nem bolyong tétován az épületben, nem várakozik esetleg komoly bajával, hogy végre ráfigyeljen az ügyelet orvos, hanem a kellő szakismerettel és felszereléssel ellátott team meghatározott

■ Személyre szabottan

standardok alapján elvégzi állapotfelmérését, ellátását, gondoskodik szükség szerinti továbbküldéséről.

– Az emergency medicine szemlélet és rendszer az utóbbi években egyre intenzívebben terjed az Európai Unióban, bizonyos sajátságokkal, sok helyen az amerikai modell átvételével. Az elvárásokhoz nekünk is igazodnunk kell. Ennek megfelelően egységesítet-

tük az elsősorban prehospitalis ellátást nyújtó oxológiát és a dominálón intrahospitalis ellátásra koncentráló sürgősségi orvostant – mondja Pénzes tanár úr. – Eddig ráépített, a jövőben azonban alapszakvizsga lesz a sürgősségi orvostan. Ennek curriculumán most dolgozunk. Emellett a rezidensi törzsképzésben is megfelelő súllyal kell megszervezni a sürgősségi gyakorlatot. Az alapképzésben már 2004-ben próbálkoztunk speciálkollégiumi formában oktatni a tárgyat. Az előadásokat az ötödik év második félévére hirdettük meg, amikor már van intenzív terápiás gyakorlatuk a hallgatóknak. Óriási volt az érdeklődés.

És amikor idén szeptember 4-én megtartottuk az immár kötelező tantárgy első előadását a Szemklinikai Tömb utcai tantermében, annyian voltak, hogy még a lépcsőkön is ültek. Nekem pedig eszembe villant, hogy 1991-ben kezdtük el oktatni az aneszteziológiát és intenzív terápiát – akkor alapítottuk tanszékként a klinikát –, és lám, mára sikerszakma lett: az engedélyezett 27 helyre 156-an jelentkeztek. Örülök, hogy részese lehetek egy újabb úttörőmunkának, a sürgősségi orvostan egyetemi meggyökereztetésének. Nagy támogatóm, biztatóm ebben – a már említetteken kívül – prof. dr. **Ádám Veronika**

tudományos rektorhelyettes és prof. dr. **Szél Ágoston**, az Oktatási és Kreditbizottság elnöke, s nélkülözhetetlen segítőm dr. **Fritúz Gábor** tanársegéd, tanulmányi felelős. Biztos vagyok benne, hogy ez is sikerszakma lesz. Azt remélem ugyanis, hogy minél többen lesznek olyanok, akik mostani tanulmányaik során annyira megszeretik ezt a területet, hogy a diploma után majd erre szakosodnak, hiszen jelenleg mindössze 35 sürgősségi szakorvos van az országban.

Kétféle formában

Az új tantárgyat – az ÁOK Kari Tanács tavaly novemberi határozata alapján – két részben oktatják. A kötelező kollokviummal záródó sürgősségi orvostan-oxológia keretében az alapoktól végigveszik a legfontosabb elméleti és gyakorlati tudnivalókat. Aki ezt az alaptudást ki szeretné bővíteni a speciális esetek megismerésével, az a 10. félévben elvégezheti a kötelezően választható, heti 2 órában oktatott, ugyancsak 2 kreditpontos oxológia-sürgősségi orvostan kurzust, és a gyakorlati vizsga után

akár mentőtiszként is dolgozhat. Mindkét tárgy curriculumába egyaránt belekerült a honvéd- és katasztrófa-orvostan szükséges ismeretanyaga, egyeztetve az érintett tanszékkel.

A témát, a szeptembertől indult kötelező tantárgy részletesebb bemutatásával következő számunkban folytatjuk.

Tóth Andrea

Hírek, események – röviden

Rezsőheti mulatságok

Nagyszabású rendezvénysorozatot tartottak a Rezső téri Markusovszky Kollégiumban november 5-8-ig. **Végvári Tamás**, a kollégiumi Diákbizottság elnöke lapunknak elmondta: az első napon általános sporteseményeket (foci-, csocsó-, asztali hoki- és pókerversenyt) szerveztek. A másnapin akadályversenyen az egyetemen lévő hallgatói szervezetek csapatai mérkőztek meg egymással. Szerdán (november 7-én) kulturális Rezső Est volt a kollégiumban, ahol tehetséges kollégisták szórakoztatták a közönséget, majd koncertek következtek. A csütörtöki Rezső Klubot (november 8-án) a nyitottság jegyében szervezték, más egyetemokről is érkeztek diákok. Mint azt **Somlai Krisztián**, a program főszervezője nyilatkozta: egyértelművé vált, hogy az ilyen rendezvények nagyon összehangolják az egyes diákbizottságok és karok kultúrfelölőseit. Miután több karról is részt vettek az eseményeken, szükség volt az egyetemi, illetve a kari HÖK-ök illetékes tisztségviselőinek együttműködésére is. Az estét önkéntes zenei DJ-teamek (Eclipse Party Foundation, DJ Stro-B, SOTE Sensation, Beat Passion) színesítették, melyek egyetemeszerte közismertek, a hallgatók nagyon szeretik az általuk összegyűjtött zenei repertoárt. A Rezső hét rendezvényein megközelítően 500-an vettek részt.

OTDK kitüntetések

A XXVIII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) szakmai rendezvényeinek befejezése után, többlépcsős bírálatot követően, az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) kitüntetési szabályzataiban rögzített feltételek figyelembevételével, a Semmelweis Egyetemenről kiemelkedő tudományos és tanulmányi tevékenysége elismeréséül **Pro Scientia Aranyérmét** kapott: **Hangya Balázs** (témavezetője dr. **Borhegyi Zsolt**, MTA KOKI), **Juhász Lenkey Nóra** (témavezetője dr. **Mike Árpád**, MTA KOKI), **Kugler Eszter** (témavezetője dr. **Lacza Zsombor**, Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani Intézet), **Lukács Viktor** (témavezetője dr. **Enyedi Péter**, Élettani Intézet), **Mészáros Livia** (témavezetője dr. **Timár József**, Országos Onkológiai Intézet) és **Sáfr Sándor** (témavezetője dr. **Tihanyi József**, Biomechanikai Tanszék). A tudományos diákköri munkát támogató tevékenysége és a tudományos nemzedékváltás sikeréért végzett munkája elismeréséül **Mestertanári Aranyérem** kitüntetésben részesült: dr. **Kempler Péter** egyetemi tanár (I. sz. Belgyógyászati Klinika) és dr. **Merkely Béla** egyetemi docens (Kardiológiai Tanszék – lásd 9. oldal). Az elismeréseket november 12-én a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében adták át. A kitüntetésekkel kapcsolatos további információ az OTDT honlapján (www.otdt.hu) található.

Klasszikus dallamok

Az Orosz Kulturális Központ és a Magyarországi Orvos Muzikusok Egyesülete december 7-én 18 órakor várja az „Orvosok a zenében, prózában, képzőművészetben” című sorozat következő előadására kíváncsiakat. Az estet a szokásos helyszínen (Bp., VI., Andrássy út 120. színházterem) tartják, szervezője **Kósáné Kertai Daisy Sonja**, házigazdája pedig prof. dr. **Pavlik Gábor**. A résztvevők klasszikusok – például **Bach, Chopin, Liszt és Mozart** – dallamai után (közreműködik: dr. **Bán Domonkos** énekkel, **Pátkai Imre** és egyetemünk ÁOK-s hallgatója, **Tóth Bence** zongorán) meghallgatják dr. **Gujás Márta** versét, továbbá az előtérben megnézhetik dr. **Ibránszki Antal** kiállítását. Belépőjegy 500 Ft. Ennek a sorozatnak a következő előadását 2008. február 29-án tartják, de az „Orvos-muzikusok a zenében” programból lesz még egy ingyenes est hasonló műsorral – a szervező és a házigazda is ugyanaz – december 11-én 18 órakor a Rátkai Klub (Bp., VI. Városligeti fasor 38.) színháztermében. Fellép: **Áldor Lili, Isépy Éva** (hegedű), **Csirszka Cecilia** (brácsa), **Isépy Eszter**, dr. **Salacz György** (gordonka) és dr. **Tarjányi János** (zongora).

Helyreigazítás

A Semmelweis Egyetem újság szeptember 21-i számában a Semmelweis Napon átadott Richter Gedeon PhD pályadíjak felsorolásánál tévesen jelent meg a témavezetők között dr. **Szabó Gábor** beosztása, aki egyetemi tanár.

ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

Urológia családorvosoknak

Kötelező szakorvos-képző tanfolyamot rendeztek „Urológia a családorvosi gyakorlatban” címmel október 18-án a Családorvosi Tanszék és az Urológiai Klinika szervezésében. A továbbképzés az Urológiai Klinika tantermében zajlott, a 11 előadást is az ottani szakorvosok tartották. A tanfolyamon 20 szakorvosjelölt vett részt.

EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KAR

Meghívás Sanghajból

November 11-én kora délután repült el az ETK delegációja Sanghajba, a világhírű Jiao Tong Egyetem meghívására. A 10 fős delegáció vezetője az ETK részéről dr. **Vingender István** főigazgató helyettes, az egyetem részéről pedig dr. **Ivány Vilmos** gazdasági főigazgató. Az öt-öt szakemberből és hallgatóból álló küldöttség bő egyhetes tartózkodása során megismerkedik a kínai partnerintézménnyel, illetve tárgyalásokat folytat az együttműködés fejlesztéséről. Mint ismeretes, a kínai fél hasonló csoportja nyáron egy hónapig volt az ETK vendége. Erre az utazásra tehát részben a kölcsönösség jegyében került sor.

Kínai delegáció

Kínai egészségügyi szervezetek vezetői láogattak november 9-én az ETK-ra. A háromfős delegáció azért utazott ide, hogy megismerje a magyar egészségügy és egészségügyi fel-

sóoktatás helyzetét, melyről azután hazatérve informálhassa az ottani hasonló területen dolgozókat és tanulókat. A vendégek 5 napos itt-tartózkodásuk alatt intézménylátogatásokon és előadásokon vettek részt.

Tárgyalások folytatása

November 20-án újabb kínai delegáció érkezett az ETK-ra a Jiao Tong Egyetemről. A három látogató magas rangú szakmai és adminisztratív vezető az intézményben, és a magyar delegáció által Sanghajban megkezdett tárgyalások folytatására jött az Egészségtudományi Karra. A delegációt prof. dr. **Mészáros Judit** főigazgató és a ETK felső vezetői mellett fogadta prof. dr. **Tulassay Tivadar**, egyetemünk rektora is.

Helyi TDK

Immáron 30. alkalommal rendeztek november 22-én Tudományos Diákköri Konferenciát az Egészségtudományi Karon. A reggel fél kilenckor kezdődött eseménynek hagyományosan a Szél Éva terem adott otthont, és a különböző témakörökben mintegy 20 előadás hangzott el. Későbbi lapszámunkban visszatérünk az eseményre.

GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KAR

Ünnepi ülés

Alapításának 100 éves évfordulója alkalmából ünnepi ülést tart az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet december 14-én, pénteken 10 órakor a Högyes tantelemben (Bp., Högyes Endre u. 7-9.). Előzetes a programból:

Megnyitó: dr. **Zelkó Romána** egyetemi docens, igazgató

Előadások

- dr. **Zelkó Romána**: Az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet küldetése
- dr. **Vincze Zoltán**: az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet története
- dr. **Hankó Balázs**: az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet gyógyszerellátási feladatai
- dr. **Balogh Judit**: Alkalmazott klinikai gyógyszer-technológia – Teljes Parenterális Táplálás
- dr. **Mészáros Ágnes**: Egészséggazdaságtan – farmakoeconomia
- dr. **Hantos Mónika**: Betegközpontú gyógyszerészet

A rendezvényt fogadás zárja.

TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTUDOMÁNYI KAR

Díszdoktori előadás

Nemzetközileg elismert szakembert köszöntöttek november 9-én a TF Társadalomtudományi Tanszéken. A kar meghívására prof. dr. **Gertrud Pfister**, a Koppenhágai Egyetem oktatója tartott előadást „Sport for all – opportunities and challenges in different sport systems” címmel. A sporttörténet és a sportszociológia neves nemzetközi személyisége egyetemünk tiszteletbeli doktori címét kapta, s ez alkalomból tartotta meg előadását.

További híreinket megtalálják e lapszám csak weben olvasható cikkei között.

Aki megtalálta helyét a TF-en

*Rövidesen PhD doktori cím kerül **Kneffel Zsuzsanna** egyetemi adjunktus neve mögé. A TF Egészségtudományi és Sportorvosi Tanszékének fiatal oktatóját még disszertációjának nyilvános megvédése előtt kérdeztük kutatásairól, a tanításról, a sportról és egy másik kedvteléséről.*

– A tanszéken a **Pavlik Gábor** tanár úr témavezetésével folyó szívultrahangos vizsgálatokban sportoló és nem sportolói szívet hasonlítottunk össze különböző változók alapján. Az én témám a diasztolés funkció változása a sport hatására az életkor előrehaladtával – magyarázza Kneffel Zsuzsanna. – Azt nézzük, hogyan alakul ez a funkció idős korban a hosszú ideig sportolóknál, illetve azoknál, akik egész életükben nem sportoltak.

– **Mi az eredmény, mire jutottak?**

– Arra, hogy a gyerekeknél a diasztolés funkció még eleve jó, ezt edzéssel nem lehet tovább javítani. A középső korosztályban, a 36-40 éveseknél viszont csak a sportoló nőknél tapasztaltunk magasabb értékeket. A legidősebb korosztályban azonban már mindkét nemnél egyértelműen jobb a diasztolés funkció, még akkor is, ha a vizsgált személy már nem olyan aktívan mozog, mint korábban. Ötvenéves korban a sportra fordított órák száma jóval kevesebb, mint akár tíz évvel azelőtt. Ezért aztán már sportolónak mondható az is, aki hetente kétszer-háromszor eljár mozogni. Ez a vizsgálat azért fontos a számunkra, mert a nemzetközi szakirodalomban különböző eredmények találhatók e témakörben. A diasztolés funkció fordítottan arányos a pulzusszámmal, és ha ennek értéke az edzettnél alacsonyabb, akkor nem teljesen egyértelmű, hogy ez a javulás közvetett vagy közvetlen következmény-e. Mi az utóbbit állítjuk. Pontosan azt, hogy az E/A hányados magasabb értéke, mely jobb diasztolés funkcióra utal, önálló edzéshatásnak tekinthető. Tehát a sport hosszabb távú egészségmegőrzést jelent.

Röplabdás múlttal

– **Gyógytestnevelő-testnevelő szakon végzett a TF-en. Miért éppen ezt a témát választotta?**

– Harmadéves koromban TDK-sként is ultrahangos szívizgvizsgálatokat végeztünk, akkor női röplabdázókat hasonlítottunk más labdajátékosokhoz. Én is ezt a sportot űztem versenyszerűen, tehát kíváncsi voltam az eredményre. Aztán egy kis időre elszakadtam a TF-től, és amikor 2002-ben visszajöttem doktori tanulmányokat folytatni, fel sem vetődött bennem, hogy a PhD munkámhoz más témát válasszak.

– **Hol röplabdázott és meddig?**

– Tizennégy évig. Kezdetben szülővárosomban, Szombathelyen a Haladás VSE-ben voltam NB II-es játékos, később TF-es hallgatóként az itteni röplabda csapattal NB I-ben szerepeltünk. A diplomázás után, 1998-ban abbahagytam az aktív sportot. Eljártam konditerembe, lejtáram futni, kerékpároztam – mindenféle kiegészítő, szabadidős sportággal próbálkoztam. Mostanában már annyira hiányzik a röplabda és

Fotó: Tihai Káta

■ Kneffel Zsuzsanna

a csapatjáték, hogy kerestem egy hobbicsapatot, amely Budapest bajnokságban indul. Akik korábban egyéni sportágot űztek, talán jobban megtalálják a helyüket a konditermekben, én ezt nem nagyon élveztem.

Máshogy magyarázni

– **Említette, hogy néhány évig elkanyarodott útja a TF-től. Tanított?**

– Három évig testnevelést és gyógytestnevelést is tanítottam középiskolásoknak. Meg kell hogy mondjam, a fiúk körében nagyon nagy sikerem volt, lelkesen végezték a gyakorlatokat. Ugyanakkor a lányokat egy művészeti szakiskolában még arra is nehéz volt rávenni, hogy egyáltalán átöltözzenek és az óra után megmosakodjanak. Kisiskolásokat nem tanítottam, valahogy így alakult, de tudom, hogy 80%-uk valamilyen gerincdeformitásban szenved – és akkor még az obesitást nem is említettem. Nagyon fontos lenne ezekkel a problémákkal már az általános iskolában elkezdni foglalkozni, és akkor talán kevesebb középiskolásnak lenne szüksége gyógytestnevelés órára való részvételre.

– **Azóta másfajta tanítási tapasztalatai is vannak, hiszem sportegészségügyi ismereteket és élettant oktat magyar és angol nyelven. Van-e lényeges különbség abban, ahogy honfitársainak vagy külföldieknek magyaráz?**

– A követelményrendszer azonos, mégsem mondhatom ugyanazt angolul, mint magyarul. Mielőtt belevágtam volna az oktatásba, két hónapos tanulmányútra mentem az USA-ba, a Florida Atlantic University-re, ahol ugyancsak sportegészségüggyel foglalkoznak jól felszerelt laborral. Arra voltam kíváncsi, hogyan lehet az angol szakszavakat és oktatási metodikát átültetni a Magyarországon tanuló külföldi hallgatók képzésébe. Az ott szerzett tudással most jól elboldogulok. Nálunk főleg görög, ciprusi diákok vannak, nekik sokkal inkább magyarul kell, több és hétköznapiabb példát hozni, mint a magyaroknak, mert más az alapképzettségük. Nem tanulták meg például a középiskolában, hogyan jegyzeteljen le a lényeget úgy, hogy abból tanulni tudjanak. Vannak közöttük érdeklődők, aktívak, kiemelkedőek, ragyogó házi dolgozatot írók, és vannak, akik valószínűleg a szüleik unszolására jöttek ide – mert Anglia messzebb van, drágább is –, és nem nagyon akarnak produkálni.

Kétféle élet

– **Hogyan képzeled el a jövőjét, a további pályáját a PhD fokozat megszerzése után?**

– Szeretnék ezután is a tanszéken oktatni és kutatni, ha lesz erre módom. Szerintem vannak még további kibontásra érdemes témák a szívultrahangos vizsgálatokkal kapcsolatban, ki lehetne például egészíteni a Sportkórházban lévő szöveti dopplervizsgálattal. Azután az új tanszékvezetőnk, dr. **Tóth Miklós** is említett néhány olyan érdekes kutatási lehetőséget, amibe esetleg bekapcsolódhatnék. Szóval, jól érzem itt magam. Családunkban szinte mindenki orvos – a szüleim, a nagyszüleim is –, és az édesanyám annak idején azt mondta, hogy bármi lehetek, csak az nem. Hát én teljesítettem a kívánságát úgy, hogy mégis valamilyen az egészségügy közelében találtam meg a helyemet. Emellett azért megszereztem a felsőfokú mérlegképes könyvelői végzettséget. Sőt, a TF után egy fél évet jártam a Könnyűipari Műszaki Főiskolára is, amit egy külföldi út miatt hagytam abba. Korábban ugyanis lelkesen foglalkoztam divattervezéssel, amiből most már annyi maradt meg hobbiként, kikapcsolódásként, hogy részt veszek a Budapest Fashion Week rendezvényeinek szervezésében. Nagyon pezsdiően, jótékonyan hat rám ez a kétféle élet. A nyári szünet után pedig olyan jó visszatérni ősszel a TF-re – találkozni a hallgatókkal, látni a figyelő tekintetüket... Ez mindennél fontosabb nekem.

T.K. - T.A.

Házi viták

Dr. **Horváth Patrícia** doktorandusz házi vitáját október 31-én tartották a TF tanácstermében. Vitaindító előadásának címe: A hipertónia betegség és a sport különböző befolyásoló tényezői. Témavezetője dr. **Pavlik Gábor** egyetemi tanár. Ugyancsak ő volt a témavezetője **Kneffel Zsuzsanna** PhD hallgatónak is, aki november 5-én a TF Dísztermében védte meg disszertációját „Balkamra morfológiai és funkcionális edzettségi jelei különböző korú és színvonalú sportolóknál” címmel. Az említett helyszínen került sor november 6-án **Bíró Melinda** PhD hallgató disszertációjának („Tanítási-tanulási stratégiák az általános iskolai úszásoktatásban, különös hangsúllyal az interakciós helyzetekre”) védésére. Témavezetője **Bíróné dr. Nagy Edit** professor emeritus volt.

Tűzvédelmi fejlesztések a NET-ben

A Nagyváradi téri Elméleti Tömb közelmúltbeli felújítása, átalakítása után időszelvé vált a mintegy 30 éves toronyépület tűzvédelmének korszerűsítése is. A több ütemben folyó munkáról dr. Major László biztonságtechnikai főosztályvezetőtől informálódtunk.

– Az előkészületek már idén tavasszal elkezdődtek a NET tűzvédelmi fejlesztésére. Májusban készült el az a külső cégtől megrendelt szakvélemény, amely egyrészt rögzítette a felújításra szoruló pontokat, másrészt, a tűzoltósággal egyeztetve, rámutatott azokra a lehetőségekre, amelyekkel fokozhatnánk az épület tűzvédelmét, és ezáltal jobb lenne az itt dolgozók, tanulók komfortérzete is – mondja a főosztályvezető. – A megismert problémákról, és megoldási javaslatokról tájékoztattuk dr. Ivády Vilmos gazdasági főigazgatót, s utasítása alapján augusztus közepére összeállítottuk, az érintett hatóságokkal ismét egyeztetve, a NET tűzvédelmi projektjét. Ebben lényegében meghatároztuk azt a 20-22 pontból álló feladatlistát, amelyet mindenképpen meg kell valósítani a jövőben, majd fontossága alapján kiemeltünk közülük négyet. Főigazgató úr a NET-ben dolgozók és tanulók biztonságát prioritásként kezelve jelenlegi nehéz gazdasági helyzetünk ellenére – a legsürgősebb teendőkre 30 millió forintot (plusz áfa) különített el az egyetem idei költségvetéséből.

Korszerű jelzőkészülék

– Felsorolná ezeket a kulcsfontosságú alprojekteket?

– Noha a megelőzés és az oltás szakmailag nem választható ketté, mindig egyenlő súlyllyal szerepel, mi mégis úgy gondoltuk, hogy elsődlegesen az előbbire koncentrálnunk. Ennek megfelelően az azóta már elindított közbeszerzési eljárás keretében megpróbálunk egy olyan új tűzjelző rendszert tervezetni és telepíteni, amely komplex módon, a legmodernebb technikai lehetőségeket is felhasználva nagyon jó tűzvédelmet nyújt. Így a szokásos pontszerű és vonali füstérzékelőkön kívül beépítenek úgynevezett aspirációs elven működő elemeket is, amely – a beszívott levegő összetételének megváltozását értékelve – már jóval korábban figyelmeztet bizonyos tüzek keletkezésére. Tehát még a folyamat kezdetén – például egy elektromos kábel túlzott felmelegedésekor – érzékeli a veszélyt, s ezáltal még van elegendő idő a baj elhárítására. Természetesen, ezt a fajta rendszert nem alkalmazhatjuk mindenhol, hiszen a NET-ben lévő számos laborban naponta használnak a kísérletekhez kis gázkészülékeket, Bunsen-égőket. Az ilyen helyekre célszerűbb pontszerű tűzjelzőket tenni, míg az épület egyes szakaszain, így a folyosókra is, vonalérzékelőket telepíteni a korábbiak helyett.

– Minden helyiséget ellátnak megfelelő tűzjelzőkkel, beleértve például a mosdókat is?

– Az idei első ütemben csak a toronyépületben lévő közlekedési és menekülési utakat, valamint a tűzveszélyes helyiségeket szereljük föl. De már eleve olyan központokat, alköz-

■ Major László főosztályvezető

pontokat, hálózatokat alakítunk ki, amelyekhez csatlakozva 2009 második felétől átalakíthatjuk a torony teljes tűzjelző rendszerét, összhangban az elmúlt évi felújítások során telepített rendszerekkel.

– Milyen további teendőjük lesz még ebben az évben?

– A tűzoltók kérésére – az esetleges épülettűz továbbterjedését meghatározott ideig akadályozó – újabb tűzszakaszolást is megoldunk. Ennek során a 12. emelet padlószintjén tűzszakasz-határt alakítunk ki, amely nem könnyű dolog az épületet függőlegesen átszelő átjárók, illetve a különféle csöveket, vezetékeket a födémbe „szállító” átvezetők miatt, de szerencsére vannak már erre kiforrott technológiák. Mivel a munka nagysága nem éri el a közbeszerzések mértékét, ezért a kért árajánlatok, technológiai megoldások áttanulmányozása, a referenciák megtekintése után az érintett bizottság választotta ki az árban, minőségben legelőnyösebbet kínáló kivitelezőt. Ehhez a feladathoz kapcsolódva a pince födémében lévő, a toronyépületet tartó acélszerkezeteket – melyek tartósan és szélsőségesen magas hőmérséklet hatására kilágylhatnak – tűzgátló bevonattal látjuk el. Tűz esetén ez fölhabosodik, és hőszigetelő réteget képez arra az időre, amíg az acélpillérek környezetében kialakuló legfontosabb tűzgócokat lezárja, eloltja a tűzoltóság. A negyedik alprojektben, az éppen induló kazántendert kihasználva, az új tűzjelző által vezérelt gáz főelzáró-szelepet telepítünk. Ezzel elérhetjük, hogy nem csak áramkimaradáskor szakad meg a gázutánpótlás – mint jelenleg –, hanem akkor is, ha valahol az épületben tűz

keletkezik. Rövidesen el kell gondolkodni azon is, hogyan lehet majd a kutatók alapeszközeként használt régi Bunsen-égőket lecserélni. Ezek ugyanis gázkimaradáskor nem záródnak el automatikusan – a korszerűbb készülékek már igen –, így a gázszolgáltatás újbóli megindulásakor előforduló gázömlés miatt ismételt veszélyforrást jelentenek. Ezt egyelőre egy átmeneti megoldással küszöböljük ki. A tűzjelző által megszüntetett gázutánpótlásból – a zárlat feloldása után – az épület kommunális működtetéséhez szükséges mennyiség egy nagyobb főágon automatikusan visszajön, viszont a kiszolgáló gázszolgáltatást a másik ágon csak kézzel lehet majd visszakapcsolni. Ehhez a tűzvédelmi felelősöknek egy ilyen esetben végig kell járniuk az emeleteket. Jó lenne ezen változtatni a tűzvédelmi fejlesztés második ütemében, magyarul az érintett szervezeteknek megfelelő ütemezésben korszerűbb égőket kellene beszerezni.

Beléptető rendszer

– Már az eddig részletezett négy munka is eléggé komolyanak tűnik, és akkor a listán szereplő további teendőkről még nem is beszélünk. Mikorra fejeződik be az összes tervezett tűzvédelmi fejlesztés?

– Az elképzelések szerint 2010 második felében.

– Terveznek-e az idén egyéb biztonságtechnikai fejlesztést a NET-ben? Mi a helyzet például a már régebben elkezdődött beléptető rendszer megvalósításával?

– Az új Vagyonvédelmi és Rendészeti Szabályzat szerint Főosztályunk koordinálja az ilyen feladatokat is, így hatékonyabb és olcsóbb az Egyetemnek. A NET Igazgató Tanácsával közösen éppen most indítottunk egy közbeszerzési eljárást a rendészeti és vagyonvédelmi feladatok ellátására, ehhez illeszkedik majd a NET-be való beléptetés is, amelynek azonban nyilván a hallgatókat is ki kell szolgálnia. Egységben az összegytemi rendszerrel, melynek alapján a dolgozóknak csak egyetlen arcképes kártyát – ebből eddig több mint 3 ezer készült el – kellene használniuk az intézmény egész területén. Ezzel bejuthatnának bármelyik épületbe, részlegbe, amire felhatalmazásuk van, illetve ott parkolhatnak. Sőt, idővel – a felvetődő kívánalmak szerint – egyéb szolgáltatásokat (például fénymásolás, automaták működtetése, stb.) is igénybe vehetnének. Szeretnénk jövő ősze már minden erre jogosultat ellátni ezzel a mágneses igazolvánnyal.

T.K. - T.A.

Szentágothai János Tudásközpont Éves Tudományos Konferenciája

A tudásközpont, a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi, Biológiai és Műszaki Osztálya az NKTH támogatásával rendezte éves tudományos konferenciáját november 22-én az MTA Székházában. Előadók: dr. Tulassay Tivadar, dr. Lacza Zsombor, dr. Prószéky Gábor, dr. Rudas Gábor, dr. Ádám Veronika, dr. Falus András, dr. Kopper László, dr. Sperlágh Beáta, dr. Roska Tamás.

Megújuló klinikai gyakorlatok az ETK-n

Jövő féleltől új, intelligens páciensszimulátor segíti a gyakorlati képzést

Az egészségügyi felsőoktatás napi problémája a hallgatók gyakorlati, klinikai oktatása. Miközben a hallgatók száma és a klinikai gyakorlatok óraszámja a kétciklusú képzési rendszerben megnőtt, a klinikai gyakorlóléhelyek száma, kapacitása csökkent vagy legalábbis változatlan. Másrészről általános tapasztalatunk, hogy az időben, térben, beteganyagban korlátozott klinikai gyakorlatok nem kellően hatékonyak, a képzési célt csak részlegesen képesek megvalósítani.

Számos egyéb szempont mellett ezek a jelenségek sarkallnak bennünket a gyakorlati képzés újragondolására, és számos egyéb intézkedés mellett a páciens szimulátorra épülő gyakorlati programok eddigieknél kiterjedtebb alkalmazására.

Felkészítő előkészítés

2007. szeptember 19-én megérkezett intézményünkbe a METI (Medical Education Technologies Incorporation – USA) által kifejlesztett intelligens – fiziológiai, patofiziológiai történéseken alapuló szoftverek által működtetett „Emergency Patient Simulator” (EPS) baba. Az EPS lehetővé teszi, hogy e módszert a területi gyakorlati órák elé beépítsük a gyakorlati oktatásba: valós fiziológiás és kóros állapotokat „modellezve” szimulálva, a hallgatók folyamatos közreműködésével, interakciók segítségével az eddigieknél komplexebben készítsük fel hallgatóinkat a területi gyakorlatokra – tevékenységi, kommunikációs, interperszonális, etikai, probléma-felismerési és megoldási kompetenciáik tekintetében egyaránt.

Az EPS újdonsága, hogy a belső számítógépes vezérlő szoftver külső beavatkozásra – a beavatkozó szándékától függetlenül – a beállított kórállapotnak megfelelően válaszol, így a beavatkozó azonnal meggyőződhet döntése, tevékenysége következményeiről, helyességéről. Az élet közeli helyzetek modellezésével nemcsak egyes tevékenységek motoros gyakorlására, hanem döntések, kommunikációs, emocionális, interperszonális helyzetgyakorlatokra is tág teret ad. A szimulátor válaszüdejének befolyásolásával mód van a tanulási idő egyéni beállítására – tekintettel a kezdő gyakorlatozókra, illetve az ismétlésre is.

Ettől, a rendkívül drága, és a kar munkatársaitól óriási előkészítő munkát követelő újítástól nemcsak azt várjuk, hogy a területi gyakorlatok egy kis részét kiváltja, hanem elsősorban azt, hogy a hallgatók az eddigieknél felkészültebben érzékeljék a területi gyakorlatra, ahol – immár nagyobb önállósággal rendelkezve – szigorú felügyelet mellett esetlegesen a napi munkába is bevonhatók lesznek. Ez közvetlenül is segítené azon célunkat, hogy a kar valóban munkaképes, a gyakorlati munkában azonnal értékes, gyakorlati tudással rendelkező szakembereket bocsásson ki.

A tárgyi feltételek megteremtésén túlmenően a személyi feltételeket is biztosítani szükség-

■ Szimulációs bábu

ges. Az EPS laboratóriumot (mennyivel jobban fejezi ki a lényegét az angol: Simulator Theatre!) az Egészségpedagógiai és Ápolástudományi Intézet Ápoló Munkacsoportja, az Egészségtudományi Klinikai Tanszék és az Oxyológiai, valamint az Orvostechinikai és Informatikai Tanszék munkatársaiból alakuló oktató team fogja működtetni. Terveink szerint a kar valamennyi hallgatója számára kötelezően előírt kurzust fog biztosítani.

Továbbképző kurzusok

A későbbiekben – a laboratórium kapacitásától függően – továbbképző tanfolyamokat, választható kurzusokat is tervezünk.

■ Szimulációs jelenet

A szakmai és didaktikai fejlesztő munkát egy, eddig Európában még sehol nem használt komplex program támogatja: PNCI (Patient Nursing Curriculum Integration), amely 90 kórállapot történéseinek feldolgozásához ad oktatói és hallgatói segédanyagot amellet, hogy a szimulátor baba paramétereit és fiziológiai válaszait a kiválasztott kórállapotnak megfelelően állítja be. Természetesen mindehhez az európai standardokat veszi figyelembe, de lehetőség van az amerikai standardok használatára is, például külföldi hallgatók oktatásánál.

Csak néhány érdekesség: a baba „képes beszélni”, a kórállapotnak megfelelő szív-, tüdő- és bélhangok, pulzusok beállíthatók, észlelhetők. Modelllezhető gyógyszerelés, szemmozgásokat végez, lélegeztethető, gyakorolható az ér-, mellkas- és haspumpák.

A laboratórium installálásában és az oktatói fejlesztő munkában a mainzi Johannes Gutenberg University Szimulátor Központja és **Amanda Wilford** (Bristol Education Center), a PNCI program vezető-fejlesztő munkatársa segít. Közreműködésükkel a leendő trénernek számára tanfolyamot is szervezünk a közeljövőben, melyre az egyetem érdeklődő oktató munkatársait – korlátozott számban – szeretettel várjuk.

A tanfolyam pontos idejéről, helyszínéről és programjáról honlapunkon tájékozódhatnak az érdeklődők. Amint az első kurzus elindul, a „babának”, amely egyébként felnőtt méretű és súlyú, kis névadót is szeretnénk rendezni. Ehhez azonban kell egy találó név. Akinek jó ötlete van, kérem, ossza meg velünk! Köszönjük.

Dr. Hollós Sándor

tanszékvezető főiskolai tanár
holloss@se-etk.hu

Éremeső szervátültetetteknek

Dicsősséggel tért haza Bangkokból, a Szervátültetettek XVI. Világjátékáról a magyar csapat. Az augusztus 25-e és szeptember 3-a között, 50 ország részvételével zajlott sportrendezvényen az összesített éremtáblázaton az 5. helyen végzett Magyarország. Versenyzőink 9 sportágban (asztalitenisz, tollaslabda, tenisz, fallabda, röplabda, úszás, atlétika, kerékpár és bowling) indultak, összesen 20 arany, 16 ezüst és 15 bronzérmes szereztek, 5-tel többet, mint a 2005-ös kanadai Londonban tartott olimpián – értesültünk a hazai válogatott team managerétől, **Avramucz Csabától**, az ETK Ápolástudományi és Egészségpedagógiai Intézetének tanársegédjétől. A kar tíz éve pártfogolja a Magyar Szervátültetettek Szövetségét, s hazánkban elsőként prof. dr.

Mészáros Judit főigazgató asszony ajánlott fel a versenyzők felkészüléséhez. A versenyek lebonyolításához önkéntes segítőt, azóta is igyekszik – **Plichta Anikó** főigazgatói hivatalmazottal együtt –, megadni a szükséges háttértámogatást. A szervátültetett sportolók ezen a nemzetközi megmérettetésen is bebizonyították, hogy képesek teljes életet élni és példaértékű eredményeket elérni. Az ETK önkéntesei – közöttük a diáktársaik munkáját összefogó **Horváth Klaudia** és **Pásztor Éva Anikó** közegészségügyi-járványügyi felügyelő szakos hallgató – pedig büszkének arra, hogy segítségükkel hozzájárulhattak a szép sikerhez. Csak weben olvasható cikkeink között találják **Berente Judit** cikkét ebben a témában.

- ó.a. -

„Rendszeresen olvasom
a Semmelweis Kiadó
könyveit.”

Halmos Judit

Ajándékozzon könyveket az ünnepekre szeretteinek
a **rendkívül kedvező karácsonyi** kínálatunkból!

A 4 kötet együtt 10250 Ft helyett

6490 Ft!

+ 3 ajándék biokrimi!

A kedvezmény 2007. november 30-tól december 20-ig érvényes!

A könyvcsomagok megvásárolhatók/megrendelhetők:
Legendus Könyvesbolt, 1089 Bp., Nagyváradi tér 4.
Tel./fax: 210-4408, e-mail: info@semmelweiskiado.hu,
www.semmelweiskiado.hu

Semmelweis Kiadó

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK!